

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์จะนำเสนอผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น ในประเด็นดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง จำนวนคน
$\bar{X}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
R	หมายถึง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
B	หมายถึง สัมประสิทธิ์การถดถอยปกติ
Beta	หมายถึง สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน
S.E.	หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
R	หมายถึง สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ (Coefficient of Regression)
R^2	หมายถึง ประสิทธิภาพในการพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปร
df	หมายถึง ค่าของชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
Sig (2-tailed)	หมายถึง ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประมวลผลข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย จึงได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ระยะที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพ

ส่วนที่ 2 การระดมความคิดเห็น (Focus Groups) จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 798)

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	422	52.89
2. หญิง	376	47.11
รวม	798	100.00
อายุ		
1. 20 – 29 ปี	29	3.63
2. 30 – 39 ปี	200	25.06
3. 40 – 49 ปี	306	38.35
4. 50 – 59 ปี	250	31.33
5. 60 ปี ขึ้นไป	13	1.63
รวม	798	100.00
อายุต่ำสุด 28 ปี อายุสูงสุด 65 ปี อายุเฉลี่ย 44.86 ปี		
ตำแหน่งในการเป็นภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ		
1. นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	133	16.67
2. ปลัดเทศบาลเมือง ปลัดเทศบาลตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	133	16.67

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	133	16.67
4. ตัวแทนบุคลากรจากสถานบริการด้านสาธารณสุข	133	16.67
5. ตัวแทนผู้นำชุมชน	133	16.67
6. ตัวแทนภาคประชาชน	133	16.67
รวม	798	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 422 คน คิดเป็น ร้อยละ 52.89 เป็นหญิง จำนวน 376 คน คิดเป็นร้อยละ 47.11 มีอายุ ระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 38.35 รองลงมา มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 31.33 อายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 25.06 อายุระหว่าง 20 – 29 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 3.63 และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 โดยมีอายุต่ำสุด 28 ปี อายุสูงสุด 65 ปี อายุเฉลี่ย 44.86 ปี ตำแหน่งในการเป็นภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพจำนวน 6 ตำแหน่ง ซึ่งในแต่ละตำแหน่งมีจำนวนเท่ากัน คือตำแหน่งละ 133 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาม
ตารางที่ 5 - 6 ดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพในภาพรวม

ความรู้การดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ	จำนวนผู้ตอบถูก	ร้อยละ
1. กระทรวงสาธารณสุขมีเป้าหมายในการส่งเสริมให้ประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปมีการออกกำลังกาย	571	71.55
2. ร้านจำหน่ายอาหารปลอดภัย หมายถึง ร้านจำหน่ายที่ไม่มีสารปนเปื้อน	718	89.97
3. สารกันชื้นเป็นสารปนเปื้อนในอาหารที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศให้อาหารมีความปลอดภัยจากสารปนเปื้อน 6 ชนิด	717	89.84
4. ชมรม ทู บี นัมเบอร์วัน มีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้วัยรุ่นติดยาเสพติด	654	81.95
5. การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สูงอายุมีเงินไปชำระหนี้สิน	744	93.23
6. การตรวจคัดกรองเบาหวานและความดันโลหิตสูงควรทำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	663	83.08
7. การติดตามภาวะการเจ็บเรื้อรังโตเพื่อพัฒนาการสมวัยของเด็กอายุ 0- 6 ปีควรมีการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กทุก 3 เดือน	771	96.62
8. ร้านค้าห้ามจำหน่ายบุหรี่และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี	618	77.44
9. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ การถ่ายทอดความรู้ และการควบคุมและป้องกันโรคในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพควรมี	750	93.98

ความรู้การดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ	จำนวนผู้ตอบถูก	ร้อยละ
10. การจัดทำแผนด้านสุขภาพ คือ การวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการสร้างสุขภาพและซ่อมสุขภาพร่วมกันระหว่าง อสม. และแกนนำชุมชนในด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น	692	86.72
11. ภาคิเครือข่ายการจัดการสุขภาพต้องสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จบฐ. ได้	613	76.82
12. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสาธารณสุขในหมู่บ้าน พิจารณาจากขนาดของปัญหาและความรุนแรงของปัญหาเท่านั้น	723	90.60
13. การจัดการงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาสุขภาพ หมายถึง การมีส่วนร่วมของ อสม. และแกนนำชุมชน ในการจัดหาหรือระดมทุนจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินการด้านสุขภาพ	742	92.98
14. กิจกรรมพัฒนาสุขภาพในหมู่บ้าน 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมด้านการสร้างสุขภาพ ด้านการพัฒนาศักยภาพ อสม. แกนนำสุขภาพ ด้านการบริการสุขภาพภาคประชาชน ด้านการถ่ายทอดความรู้ และด้านการควบคุมและป้องกันโรค	798	100.00
15. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของภาคิเครือข่ายด้านสุขภาพ	798	100.00

จากตารางที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ภาคิเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ในจังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ ที่มีจำนวนผู้ตอบถูกมากที่สุด คือ ข้อ 14 กิจกรรมพัฒนาสุขภาพในหมู่บ้าน 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมด้านการสร้างสุขภาพ ด้านการพัฒนาศักยภาพ อสม. แกนนำสุขภาพ ด้านการบริการสุขภาพภาคประชาชน

ด้านการถ่ายทอดความรู้ และด้านการควบคุมและป้องกันโรค และข้อ 15 ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของภาคีเครือข่ายด้าน สุขภาพ ตอบถูกจำนวน 798 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 รองลงคือข้อ 7 การติดตามภาวะการณ์ เจริญเติบโตเพื่อพัฒนาการสมวัยของเด็กอายุ 0- 6 ปีควรมีการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็ก ทุก 3 เดือน ตอบถูกจำนวน 771 คน คิดเป็น ร้อยละ 96.62 และข้อ 9 ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ การถ่ายทอดความรู้ และการควบคุมและป้องกันโรคใน ชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพควรมี ตอบถูกจำนวน 750 คน คิดเป็น ร้อยละ 93.98 และข้อที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุดคือ ข้อ 1กระทรวงสาธารณสุขมีเป้าหมายในการส่งเสริม ให้ประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปมีการออกกำลังกาย ตอบถูกจำนวน 571 คน คิดเป็น ร้อยละ 71.55

ตารางที่ 6 ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ ของภาคีเครือข่าย
การจัดการสุขภาพ ในภาพรวม

ระดับคะแนน	จำนวน	ร้อยละ	การแปลผล ระดับความรู้
1. คะแนนตั้งแต่ ≤ 9 คะแนน ($\leq 60\%$)	63	7.89	ระดับต่ำ
2. คะแนนตั้งแต่ 10 -13 คะแนน(61-90%)	312	39.10	ระดับปานกลาง
3. คะแนนตั้งแต่ 14 -15 คะแนน(>91)	423	53.01	ระดับสูง
รวม	798	100.00	-

หมายเหตุ

- $\bar{X} = 13.25$, S.D. = 1.96
- ต่ำสุด = 8 คะแนน จำนวน 8 คน (ร้อยละ 1.00)
- คะแนนสูงสุด 15 คะแนนจำนวน 343 คน (ร้อยละ 42.98)

จากตารางที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ในจังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 53.01 รองลงมีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 39.10 และมีความรู้ที่อยู่ในระดับต่ำน้อย ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.50 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ เฉลี่ย 13.25 โดย

คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ มากที่สุดคือ 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 42.98 น้อยที่สุดคือ 8 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 1.00

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน

(n = 798)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. การรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ	4.04	.463	สูง
3. การรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ	4.01	.543	สูง
3. ปัจจัยทางด้านบุคคล	4.02	.501	สูง
4. ปัจจัยทางการบริหาร	4.00	.457	สูง
5. ปัจจัยทางด้านโครงสร้าง	3.88	.475	สูง
6. ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ	3.77	.460	สูง
รวม	3.95	.336	สูง

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด มีอิทธิพลโดยรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีอิทธิพลอยู่ในระดับสูง ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ การรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือ ปัจจัยทางด้านบุคคล ($\bar{X} = 4.02$) และด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ ($\bar{X} = 4.01$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของ
ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด
ร้อยเอ็ด ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 798)

ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. การจัดการสุขภาพทำให้เกิดการดำเนินกิจกรรมในชุมชนได้ชัดเจนขึ้น	4.30	.591	สูง
2. การจัดการสุขภาพเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น	4.06	.579	สูง
3. การจัดการสุขภาพเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านมาบูรณาการกับกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพได้	3.97	.661	สูง
4. การจัดการสุขภาพทำให้ประชาชนมีความเข้าใจในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น	3.87	.766	สูง
5. การจัดการสุขภาพเป็นนโยบายที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนได้วิธีการหนึ่ง	3.99	.658	สูง
รวม	4.04	.464	สูง

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ มีอิทธิพลโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีอิทธิพลอยู่ในระดับสูง ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ ข้อที่ 1 การจัดการสุขภาพทำให้เกิดการดำเนินกิจกรรมในชุมชนได้ชัดเจนขึ้น ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 การจัดการสุขภาพเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น ($\bar{X} = 4.06$) และข้อที่ 5 การจัดการสุขภาพเป็นนโยบายที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนได้วิธีการหนึ่ง ($\bar{X} = 3.99$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของ
ภาคี เครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ
จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 798)

ด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ มีบทบาทในเรื่องการวางแผนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	3.95	.783	สูง
2. ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ต้องมีความรู้ในกิจกรรมการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ	4.00	.705	สูง
3. ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	3.98	.678	สูง
4. ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ มีบทบาทในเรื่องการวางแผนการใช้งบประมาณในกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพ	4.08	.658	สูง
5. ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ มีบทบาทในเรื่องการประเมินผลการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	3.99	.579	สูง
รวม	4.00	.543	สูง

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ มีอิทธิพลโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีอิทธิพลอยู่ในระดับสูงทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 9 ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ มีบทบาทในเรื่องการวางแผนการใช้งบประมาณในกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X}=4.08$) รองลงมาคือ ข้อที่ ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ต้องมีความรู้ในกิจกรรมการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X}=4.00$) และข้อที่ 10 ภาคีเครือข่ายด้าน

สุขภาพ มีบทบาทในเรื่องการประเมินผลการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน
($\bar{X} = 3.99$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของ
ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด
ร้อยเอ็ดด้านปัจจัยทางด้านบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 798)

ปัจจัยทางด้านบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นความสำคัญยกย่อง ยอมรับในบทบาทของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ	4.28	.636	สูง
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย ด้านสุขภาพได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	4.09	.560	สูง
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทัศนคติที่ดีต่อภาคี เครือข่ายด้านสุขภาพ	3.93	.585	สูง
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย ด้านสุขภาพในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน ร่วมกัน	3.78	.754	สูง
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระตุ้นให้ภาคีเครือข่าย การจัดการสุขภาพได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง	4.02	.547	สูง
รวม	4.02	.501	สูง

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปัจจัยทางด้านบุคคล มีอิทธิพลโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีอิทธิพลอยู่ในระดับสูงทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 11 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญยกย่อง ยอมรับในบทบาทของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาคือ ข้อที่ 12 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.09$) และข้อที่ 15 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระตุ้นให้ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 4.02$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของ
ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด
ร้อยเอ็ดด้านปัจจัยทางด้านการบริหาร จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 798)

ปัจจัยทางด้านการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชี้แจงระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้ภาคีเครือข่ายสุขภาพได้รับทราบ	4.05	.637	สูง
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้อิสระในเรื่องการเสนอ แนวคิดแก่ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ	3.99	.673	สูง
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความยืดหยุ่นในการ ดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ	4.01	.695	สูง
4. ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพสามารถปฏิบัติงานร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างดี	3.96	.655	สูง
5. ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ได้รับความเป็นอิสระไม่ ผูกพันกับระเบียบราชการมากเกินไป	3.99	.744	สูง
รวม	4.00	.457	สูง

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปัจจัยทางด้านการบริหาร มีอิทธิพลโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีอิทธิพลอยู่ในระดับสูงทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 16 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชี้แจงระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ภาคีเครือข่ายสุขภาพได้รับทราบ ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ ข้อที่ 18 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความยืดหยุ่นในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 4.01$) และข้อที่ 17 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้อิสระในเรื่องการเสนอแนวคิดแก่ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ข้อที่ 20 ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ได้รับความเป็นอิสระไม่ผูกพันกับระเบียบราชการมากเกินไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.99$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ดด้านปัจจัยทางด้าน โครงสร้าง จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 798)

ปัจจัยทางด้านโครงสร้าง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. สัมพันธภาพที่ดีของประชาชนในชุมชนมีผลต่อการปฏิบัติงานของภาคีเครือข่าย	4.02	.649	สูง
2. ชุมชนที่มีวัยแรงงานมากมักจะให้ความร่วมมือในการดำเนินงานมาก	3.88	.779	สูง
3. การที่คนในชุมชนมีความเห็นอกเห็นใจกันทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	3.76	.778	สูง
4. การที่คนในชุมชนมีการศึกษาที่ดี เป็นส่วนสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการสุขภาพในชุมชน	3.85	.761	สูง
5. การศึกษาของคนในชุมชน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการดำเนินงานจัดการสุขภาพในชุมชน	3.87	.958	สูง
รวม	3.88	.475	สูง

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปัจจัยทางด้านโครงสร้าง มีอิทธิพลโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีอิทธิพลอยู่ในระดับสูงทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 21 สัมพันธภาพที่ดีของประชาชนในชุมชนมีผลต่อการปฏิบัติงานของภาคีเครือข่าย ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ ข้อที่ 22 ชุมชนที่มีวัยแรงงานมากมักจะให้ความร่วมมือในการดำเนินงานมาก ($\bar{X} = 3.88$) และข้อที่ 25 การศึกษาของคนในชุมชน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการดำเนินงานจัดการสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 3.87$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ดด้านปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 798)

ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีมาตรการที่เอื้ออำนวยต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ	3.83	.710	สูง
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน	3.75	.821	สูง
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีนโยบายด้านสุขภาพที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน	3.82	.760	สูง
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีช่องทางในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ	3.50	.863	ปานกลาง
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการจัดการสุขภาพให้ภาคีเครือข่ายได้รับทราบ	3.93	.744	สูง
รวม	3.77	.460	สูง

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ มีอิทธิพลโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีอิทธิพลอยู่ในระดับสูง 4 ข้อ ระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 30 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการจัดการสุขภาพให้ภาคีเครือข่ายได้รับทราบ ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือ ข้อที่ 26 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีมาตรการที่เอื้ออำนวยต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 3.83$) และข้อที่ 28 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีนโยบายด้านสุขภาพที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 3.82$)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด นำเสนอตามตารางที่ 14 ถึง 18 ดังนี้

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

(n = 798)

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.93	.489	สูง
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.99	.471	สูง
3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.98	.522	สูง
4. การมีส่วนร่วมประเมินผล	3.94	.392	สูง
รวม	3.95	.303	สูง

จากตารางที่ 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.98$) และด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ($\bar{X} = 3.94$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ
สุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วม
ในการตัดสินใจ จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 798)

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผน (Plan-P)			
1.1 ท่านได้เข้าร่วมวางแผนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาด้านสุขภาพในชุมชน	3.90	.799	สูง
1.2 ท่านได้ร่วมวางแผนการตัดสินใจเลือกดำเนินการด้านส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	4.05	.710	สูง
2. การปฏิบัติ (Do-D)			
2.1 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	4.08	.632	สูง
2.2 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการป้องกันและควบคุมโรคในชุมชน	3.82	.681	สูง
3. การตรวจสอบ ประเมินผล (Check-C)			
3.1 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีการประเมินผลการดำเนินงานด้านสุขภาพในชุมชน	3.86	.822	สูง
3.2 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางการตรวจสอบการปฏิบัติงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.82	.758	สูง
4. การนำไปแก้ไข (Action-A)			
4.1 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	4.04	.632	สูง
4.2 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.87	.747	สูง
รวม	3.93	.489	สูง

จากตารางที่ 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่ 3 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ท่านได้ร่วมวางแผนการตัดสินใจเลือกดำเนินการด้านส่งเสริมสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 4.05$) และข้อที่ 7 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จำแนกเป็นรายข้อ

(n = 798)

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผน (Plan-P)			
1.1 ท่านได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	3.93	.746	สูง
1.2 ท่านได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสาธารณสุขของชุมชน	4.03	.732	สูง
2. การปฏิบัติ (Do-D)			
2.1 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	3.93	.791	สูง
2.2 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคในชุมชน	3.98	.718	สูง

(n = 798)

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
3. การตรวจสอบ ประเมินผล (Check-C)			
3.1 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกวิธีการประเมินผลการดำเนินงาน	3.99	.668	สูง
3.2 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตรวจสอบการปฏิบัติงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.99	.805	สูง
4. การนำไปแก้ไข (Action-A)			
4.1 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.99	.686	สูง
4.2 ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติงานในด้านการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	4.09	.658	สูง
รวม	3.99	.471	สูง

จากตารางที่ 16 พบว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่ 16 ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติงานในด้านการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ข้อที่ 10 ท่านได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสาธารณสุขของชุมชน ($\bar{X} = 4.03$) และค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 ข้อคือ ข้อที่ 13 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกวิธีการประเมินผลการดำเนินงาน ข้อที่ 14 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตรวจสอบการปฏิบัติงานการจัดการสุขภาพในชุมชน และข้อที่ 15 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 3.99$)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ
สุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วม
รับผลประโยชน์ จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 798)

ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผน (Plan-P)			
1.1 ท่านได้วางแผนและมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	4.01	.763	สูง
1.2 ท่านได้วางแผนการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสาธารณสุขของชุมชน	4.03	.672	สูง
2. การปฏิบัติ (Do-D)			
2.1 ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการปฏิบัติงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.97	.650	สูง
2.2 ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคในชุมชน	3.95	.835	สูง
3. การตรวจสอบ ประเมินผล (Check-C)			
3.1 ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการเลือกวิธีการประเมินผลการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	4.07	.819	สูง
3.2 ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการตรวจสอบการปฏิบัติงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.95	.675	สูง
4. การนำไปแก้ไข (Action-A)			
4.1 ท่านมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการปรับปรุงแก้ไขวิธีการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	4.02	.856	สูง
4.2 ท่านมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการเลือกแนวทางในดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.92	.830	สูง
รวม	3.99	.522	สูง

จากตารางที่ 17 พบว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่ 21 ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการเลือกวิธีการประเมินผลการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ ข้อที่ 18 ท่านได้วางแผนการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสาธารณสุขของชุมชน ($\bar{X} = 4.03$) และ ข้อที่ 23 ท่านมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการปรับปรุงแก้ไขวิธีการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 4.02$)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล จำแนกเป็นรายข้อ

(n = 798)

ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผน (Plan-P)			
1.1 ท่านได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมินผลการดำเนินงานจัดการสุขภาพในชุมชน	4.01	.678	สูง
1.2 ท่านได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการประเมินผลการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสาธารณสุขของชุมชน	3.94	.654	สูง
2. การปฏิบัติ (Do-D)			
2.1 ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติการประเมินผลการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.91	.740	สูง
2.2 ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเพื่อประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคในชุมชน	3.91	.818	สูง

(n = 798)

ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
3. การตรวจสอบ ประเมินผล (Check-C)			
3.1 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกวิธีการประเมินผลการดำเนินงาน	3.90	.863	สูง
3.2 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.81	.778	สูง
4. การนำไปแก้ไข (Action-A)			
4.1 ท่านมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขการประเมินผลดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน	3.92	.745	สูง
4.2 ท่านมีส่วนร่วมในการหาแนวทางและวิธีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพในชุมชน	4.11	.714	สูง
รวม	3.94	.392	สูง

จากตารางที่ 18 พบว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่ 32 ท่านมีส่วนร่วมในการหาแนวทางและวิธีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ ข้อที่ 25 ท่านได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมินผลการดำเนินงานจัดการสุขภาพในชุมชน ($\bar{X} = 4.01$) และข้อที่ 26 ท่านได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการประเมินผลการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสาธารณสุขของชุมชน ($\bar{X} = 3.94$)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล จำนวน 7 ปัจจัย ที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด และนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่ออธิบายปัจจัยที่อธิบายการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด และสร้างสมการทำนายพยากรณ์ ตัวแปรตาม 4 ตัวแปร คือ ปัจจัยที่การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด จากตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร

2.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่อธิบายการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แต่ละตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

X_1	หมายถึง	ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ
X_2	หมายถึง	ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ
X_3	หมายถึง	ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ
X_4	หมายถึง	ปัจจัยด้านบุคคล
X_5	หมายถึง	ปัจจัยด้านการบริหาร
X_6	หมายถึง	ปัจจัยด้านโครงสร้าง
X_7	หมายถึง	ปัจจัยด้านกลไกของรัฐ
Y	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมประเมินผล

2.2 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม และระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ด้วยวิธี Pearson's Product Moment Correlation (r) ในการหาระดับความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงที่เรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นบวก (+) หมายความว่าข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงตามกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูง ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูงด้วย และถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งต่ำ ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นลบ (-) หมายความว่าข้อมูลทั้งสองชุดเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามหรือกลับกัน กล่าวคือ ถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งสูง ค่าของตัวแปรตัวหนึ่งจะกลับเป็นต่ำ และค่าของตัวแปรตัวหนึ่งต่ำ ค่าของตัวแปรตัวหนึ่งจะกลับเป็นสูงค่า ระดับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น จากค่า Correlation Coefficient (r) มีเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ ดังนี้ (คุชฎี आयวัฒน์. ม.ป.ป. : 2)

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
.70 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.50 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.30 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 0.85 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิด Multi-collinearity ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงมากเกินไป จนไม่เหมาะสมที่จะนำตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงเข้าไปในสมการทั้งสองตัว (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และ กรรณิการ์ สุขเกษม. 2536 : 25) ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.2.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) จำนวน 7 ตัวกับตัวแปรตาม (Y) จำนวน 1 ตัวแปร ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงค่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

(n=798)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
1. ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการสุขภาพ (X ₁)	1.000	-0.066	-0.059	-0.063	-0.011	.064	-.033	.033	.001	.051	.019	-.025
2. ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการ จัดการสุขภาพ (X ₂)		1.000	.659**	.720**	.405**	.220**	.398**	.159**	.436**	.023	-.040	-.091*
3. ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงาน การจัดการสุขภาพ (X ₃)			1.000	.589**	.338**	.073*	.142**	.137**	.301**	.022	.011	-.083*
4. ปัจจัยทางด้านบุคคล (X ₄)				1.000	.510**	.295**	.412**	.265**	.573**	.059	.018	-.093**
5. ปัจจัยทางด้านการบริหาร (X ₅)					1.000	.200**	.150**	.140**	.278**	.022	.029	-.010
6. ปัจจัยทางด้านโครงสร้าง (X ₆)						1.000	.534**	.199**	.351**	.016	.079*	-.065
7. ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X ₇)							1.000	.273**	.619**	.057	.216	-.111**
8. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ สุขภาพ ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (Y)								1.000	.509**	.681**	.821**	.516**
9. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Y ₁)									1.000	.140**	.080*	-.017
10. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Y ₂)										1.000	.366**	.510**

(n=798)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
11. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Y ₃)											1.000	.503**
12. ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล (Y ₄)												1.000

หมายเหตุ

* P ≤ .05

** P ≤ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ในแต่ละด้าน พบว่า

1. ปัจจัยที่มีค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่าตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยของรัฐมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ และปัจจัยทางด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

2. ปัจจัยที่มีค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่าไม่มีปัจจัยด้านใดที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

3. ปัจจัยที่มีค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า ตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยทางด้าน โครงสร้างมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

4. ปัจจัยที่มีค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล พบว่าตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมี

ส่วนร่วมประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมา คือ ปัจจัยทางด้านบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ และ ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ มีความสัมพันธ์กันกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ ปัจจัยทางด้านการบริหาร และ ปัจจัยทางด้านโครงสร้างไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ในภาพรวมสามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐมีความสัมพันธ์กันกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมา คือ ปัจจัยทางด้านบุคคล ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ ปัจจัยด้านการบริหารและปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ มีความสัมพันธ์กันกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E. _{est}	β	t	Sig
X ₇ (ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ)	.273	.074	.073	1.151	9.339	.273	7.995*	.000
X ₄ (ปัจจัยทางด้านบุคคล)	.320	.103	.100	.714	9.202	.184	5.001*	.000
X ₂ (ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ)	.328	.108	.104	.444	9.180	.106	2.173*	.030

หมายเหตุ

$$a = 98.855 \quad S.E._{est Y} = 9.18062$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ดคือปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2)

2. ค่าที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ (ตัวแปรต้น) และ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด (ตัวแปรตาม) มี 3 โมเดล คือ โมเดลที่ 1 ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ที่พบว่ามีอิทธิพลต่อ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .273 โมเดลที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) และปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) ที่พบว่ามีอิทธิพลต่อ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .320 และ โมเดลที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และ ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2) ที่พบว่ามีอิทธิพลต่อ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .328

3. ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ซึ่งแสดงถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระ (X) คือปัจจัยต่างกับตัวแปรตาม (Y) พบว่า โมเดลที่ 1 จะมีตัวแปรอิสระ 1 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ที่สามารถพยากรณ์ถึงการมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 7.3 โมเดลที่ 2 จะมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) และปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) ที่สามารถพยากรณ์ถึงการมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 10 และ โมเดลที่ 3 จะมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2) ที่สามารถพยากรณ์ถึงการมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 10.4

4. ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ตัวแปรตามคือการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ดด้วยตัวแปรอิสระคือปัจจัยต่างๆ (S.E. $_{est}$) พบว่า โมเดลที่ 1 จะมีตัวแปรอิสระ 1 ตัวคือ ปัจจัย

เกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7)ที่สามารถพยากรณ์ถึงการมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 7.3 จะมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ตัวแปรตามคือการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด เท่ากับ 9.339 โมเดลที่ 2 จะมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) และปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) ที่สามารถพยากรณ์ถึงการมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 10 จะมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด เท่ากับ 9.202 และโมเดลที่ 3 จะมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2) ที่สามารถพยากรณ์ถึงการมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 10.4 จะมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ตัวแปรตามคือการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด เท่ากับ 9.180

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบว่าจะสามารถใช้ตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยต่างๆที่คัดเลือกเข้าสมการนี้มาพยากรณ์ตัวแปรตามคือการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โมเดลที่ 1 มีตัวแปรอิสระ 1 ตัว คือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) โมเดลที่ 2 จะมีตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) และปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และ โมเดลที่ 3 จะมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2) ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแปรพยากรณ์ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจาก ที่ค่า Sig น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด

6. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) ของตัวแปรแต่ละตัวในรูปคะแนนมาตรฐาน สำหรับสร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน ค่า Beta สามารถบอกได้ว่าตัวแปรอิสระตัวใดมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากหรือน้อยกว่ากัน ถ้า Beta ของตัวแปรอิสระใดมีค่ามากกว่า (โดยไม่คิดเครื่องหมาย)แสดงว่าตัวแปรอิสระตัวนั้นมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมาก ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า โมเดลที่ 1 มีตัวแปรอิสระ 1 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) จะ

ได้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ เท่ากับ .273 ($\beta = .273$) โมเดลที่ 2 มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) และปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) จะได้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) เท่ากับ .197 ($\beta = .197$) และปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) เท่ากับ .184 ($\beta = .184$) ซึ่งแสดงว่า ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด มากกว่า ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และโมเดลที่ 3 มีตัวแปรอิสระ 3 ตัวคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2) จะได้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) เท่ากับ .209 ($\beta = .209$) ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) เท่ากับ .256 ($\beta = .256$) และปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2) เท่ากับ .106 ($\beta = .106$) ซึ่งแสดงว่า ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด มากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) และปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2) ตามลำดับ

7. ค่า t และค่า Sig เป็นค่าสถิติ t และค่าความน่าจะเป็น (Sig) ของการทดสอบ t สำหรับทดสอบว่าตัวแปรอิสระตัวใดควรนำไปใช้ในสมการพยากรณ์ได้บ้าง ถ้าค่า t มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญ (หรือค่า sig มีค่าน้อยหรือเท่ากับระดับนัยสำคัญที่กำหนด) แสดงว่า สามารถนำไปใช้ในสมการพยากรณ์ได้ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ (X_7) ปัจจัยทางด้านบุคคล (X_4) และปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (X_2) สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรทั้งสามร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 10.4 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ($S.E._{est}$) เท่ากับ 9.18062 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } Y = 98.855 + 1.151 X_7 + 0.714 X_4 + 0.444 X_2$$

$$\text{สมการในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ } Z_r = 0.273 Z_7 + 0.184 Z_4 + 0.106 Z_2$$

**ระยะที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด**

ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
ด้านการจัดการสุขภาพ

ส่วนที่ 2 การระดมความคิดเห็น (Focus Groups) จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ
การดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพ

ส่วนที่ 3 การวิพากษ์รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด
นำเสนอ ดังนี้

**ส่วนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
ด้านการจัดการสุขภาพ**

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในครั้งนี้ เป็นการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูล
ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับ
ปัจจัยต่าง ๆ และองค์ประกอบของปัจจัยรวมทั้งแนวทางการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของ
ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

**1. ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
ด้านการจัดการสุขภาพ**

กลุ่มที่ 1 เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการจัดการ
สุขภาพ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด
เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลอำเภอในจังหวัดร้อยเอ็ด
เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

คนที่ 1 เป็นเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ชื่อ
นางพัชรา ผิวขาว ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษวุฒิการศึกษา ระดับ
ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ปฏิบัติงานที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ผลงาน
ที่ภาคภูมิใจสนับสนุนการก่อตั้งสมาคม อสม.ระดับอำเภอ จังหวัด และพัฒนาศักยภาพ
อาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับรางวัล อาสาสมัครสาธารณสุข ดีเด่นระดับชาติ 5
ปีซ้อนให้สัมภาษณ์วันที่ 7 เดือน สิงหาคม ปี 2557

1. ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

1.1 สำคัญ เพราะผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถูกเลือกตั้งมาจากประชาชนในพื้นที่ ต้องเป็นบุคคลที่เข้าใจถึงปัญหา ความต้องการของชุมชนมากกว่าคนอื่น

1.2 มีงบประมาณและทรัพยากรในการจัดการสุขภาพของชุมชน สามารถสนับสนุนชุมชนได้

1.3 มีบุคลากรที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาชุมชนได้

1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเป็นแกนนำประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายได้

1.5 สามารถกำหนดคนโยบายการจัดการสุขภาพให้เป็นนโยบายสำคัญของตำบลได้

2. ท่านคิดว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

2.1 นโยบายของรัฐบาล

2.2 วิสัยทัศน์ขององค์กร

2.3 ความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย

2.4 ความเสถียรของอาสาสมัครและแกนนำสุขภาพ

2.5 งบประมาณและทรัพยากร

3. ท่านคิดว่า มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

3.1.1 ผู้นำท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจหลักการจัดระบบสุขภาพชุมชน หลักการสาธารณสุขมูลฐาน การดำเนินงานตามเกณฑ์พัฒนาตำบลจัดการสุขภาพ การสร้างและใช้แผนที่ยุทธศาสตร์

3.1.2 อาสาสมัครสาธารณสุข และแกนนำสุขภาพมีความรู้ ความเข้าใจทักษะการให้บริการ ส่งเสริมฟื้นฟู ควบคุมโรคในหมู่บ้านและชุมชน

3.1.3 ประชาชนให้ความร่วมมือ และลุกขึ้นมาจัดการสุขภาพด้วยตนเอง

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

3.2.1 การนำเครื่องมือมาใช้สร้างการมีส่วนร่วม เช่น การทำแผนบูรณาการโดยใช้ SRM

3.2.2 การจัดหาวัสดุการแพทย์ เช่น เครื่องวัดความดันโลหิต เครื่องตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือด เพื่อมาใช้ในการตรวจคัดกรองสุขภาพเบื้องต้นในชุมชน

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการ

การมีเทคโนโลยีในการสื่อสาร โดยมี อาสาสมัครสาธารณสุข และแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว เป็นกลไกสำคัญผ่านสื่อกระจายข่าว และวิทยุชุมชน เป็นต้น

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

มีผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ อาสาสมัครสาธารณสุข และแกนนำสุขภาพประจำครอบครัวและกลุ่มแกนนำสตรีแม่บ้าน ซึ่งสามารถเข้าร่วมเป็นทีมในการจัดการสุขภาพชุมชนได้

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

มีนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้ง เป็นผู้นำที่ถูกคัดเลือกมาโดยประชาชน มีอำนาจสามารถสนับสนุน การจัดการสุขภาพชุมชนได้ทั้งงบประมาณ และทรัพยากรในการจัดการสุขภาพชุมชนได้

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

จัดให้มีทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายดำเนินการ และฝ่ายตรวจสอบ ประเมินผลสามารถเป็นทีมงานพัฒนาได้

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สามารถกำหนดคาระบบบทบาท การจัดการสุขภาพชุมชนได้อย่างเป็นระบบ

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

มีความมั่นใจ มีความรู้ และมีภาวะผู้นำ

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4.2.1 การร่วมกำหนดวิสัยทัศน์

4.2.2 การร่วมวิเคราะห์ปัญหา

4.2.3 การร่วมวางแผน

4.2.4 การร่วมกิจกรรมและรับผลประโยชน์

4.2.5 การร่วมประเมินผล

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

4.3.1 มีสุขภาพดี แข็งแรง อายุยืน

4.3.2 ลดโรคและลดอัตราการตาย

4.3.3 การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4.3.4 การมีสิ่งแวดล้อมที่ดี

4.3.5 การมีศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ให้บริการตรวจคัดกรอง ดูแลรักษาเบื้องต้นแก่ประชาชนในชุมชน

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

4.4.1 ร่วมติดตามประเมินผลสำเร็จ

4.4.2 การสร้างแรงจูงใจ มอบรางวัล การยกย่องเชิดชู

5. ท่านมีข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

5.1 ท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณในการให้การพัฒนาคนให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้

5.2 ท้องถิ่นจัดสิ่งสนับสนุน สร้างสาธารณสุขมูลฐานชุมชน และจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์ให้บริการแก่ประชาชน

5.3 ท้องถิ่นควรจัดสภาพแวดล้อมที่ดีแก่ประชาชนในชุมชน

5.4 ให้การยกย่องบุคคลต้นแบบ

5.5 กำหนดมาตรการทางสังคม เพื่อให้ปฏิบัติร่วมกัน

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

6.1 กำหนดเป็นนโยบายจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ให้ชัดเจน

6.2 มีคณะทำงานพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพทุกระดับประกอบด้วย

6.2.1 ภาครัฐ คือผู้รับผิดชอบงานสุขภาพภาคประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามประเด็นปัญหา เช่น ตำรวจ มหาดไทย พัฒนาการ เกษตรอำเภอ เป็นต้น

6.2.2 ภาคประชาชน คือแกนนำสุขภาพหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

6.2.3 ผู้นำชุมชน คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล

6.2.4 ท้องถิ่น คือ นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัด

โดยมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นเจ้าภาพหลัก

6.3 มีกระบวนการวางแผนพัฒนาระบบสุขภาพของจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน

6.4 มีแผนงานโครงการในการวางแผนแก้ไขปัญหา และพัฒนาระบบการจัดการสุขภาพของระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน

6.5 มีการประเมินติดตามการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเข้มแข็ง

6.6 มีการสร้างขวัญกำลังใจ ให้รางวัล

6.7 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเป็นการกระตุ้นชุมชนและประชาชน

6.8 เผยแพร่ผลงานทางสื่อต่างๆ

คนที่ 2 เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภออาจสามารถ ชื่อ นายนิริศ คมจิตร ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ วุฒิศึกษา สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ปฏิบัติงานที่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภออาจสามารถ อำเภอ อาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลงานที่ภาคภูมิใจ ในฐานะผู้รับผิดชอบงานสนับสนุนสุขภาพ ภาคประชาชนได้มีส่วนสนับสนุน นายสมคิด บุตอง ได้รับรางวัลอาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่น ระดับชาติ ปี 2556 ให้สัมภาษณ์ วันที่ 30 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

การจัดการสุขภาพโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่และบทบาทโดยตรงในการจัดการสุขภาพในชุมชนตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ให้ท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมรู้จักปัญหาชุมชนอย่างแท้จริง มีทั้งบทบาทหน้าที่ งบประมาณ บุคลากร ที่พร้อม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการสุขภาพในชุมชน

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ

คน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขโดยตรง เป็นผู้ที่สามารถขับเคลื่อนการจัดการสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ : ผู้รับผิดชอบงานการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีองค์ความรู้ด้านสุขภาพ การวางแผนงานแก้ไขปัญหาสุขภาพได้อย่างครบองค์รวม เพื่อการขับเคลื่อนได้อย่างครอบคลุมและถูกต้อง

ทุน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานที่มีงบประมาณในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ทุนนับว่าเป็นส่วนสำคัญมากในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและความต่อเนื่องสู่ความยั่งยืน

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้เกิดคลังความรู้ในชุมชน โดยการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน จากผู้มีประสบการณ์ในทางที่ดีด้านสุขภาพเพื่อถ่ายทอดจากชุมชนสู่ชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน การพึ่งตนเองและการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยเน้นการสนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐานส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญและหันมาพัฒนาสุขภาพของตนเอง ชุมชนและสังคม ได้ด้วยตนเอง

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนให้ชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพตนเองโดยใช้ปัจจัยการเข้าถึงชุมชน และทำความเข้าใจกับชุมชน สนับสนุนบทบาทพัฒนา ดังนี้

3.2.1 ประชาชนสร้างจิตสำนึกประชาชนด้านสุขภาพ และมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกด้านสุขภาพในครอบครัวและชุมชน

3.2.2 ประชาชนมีส่วนร่วมสร้างความรู้เรื่องสุขภาพในกลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

3.2.3 มีการรวบรวมกลุ่มองค์กรที่เข้มแข็งที่เข้าถึงประชาชน เป็นแบบอย่างที่ดี และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานบริการสุขภาพประชาชน

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการ

3.3.1 การรับรู้บทบาทมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และเกี่ยวพันระหว่างความสามารถและแรงจูงใจ

3.3.2 สร้างและทำความเข้าใจในบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เห็นว่า สุขภาพคือ ภารกิจหนึ่งที่สำคัญในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสนับสนุนงบประมาณมากน้อยเพียงใด ไม่ใช่ประเด็นสำคัญเท่ากับการเห็นความสำคัญและการเข้าร่วมทำงานร่วมกันกับหน่วยงานสาธารณสุข โดยมีเป้าหมาย คือ ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ทุกคน ทุกเครือข่ายร่วมเสนอแนวคิดตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ ดำเนินงานต่าง ๆ

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

3.4.1 พฤติกรรมของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เช่น พฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมทางเพศ การทำงาน การออกกำลังกายที่ไม่เหมาะสมเกิดแนวโน้มโรคไม่ติดต่อ

3.4.2 ความคิด ความเชื่อ มิติต่างจิตและสังคมขาดความสนใจมุ่งเศรษฐกิจตามกระแสวัตถุนิยม ทิศนะของการจัดการให้สุขภาพอยู่ในระดับต่ำ

3.4.3 พันธุกรรม ความก้าวหน้าทางการแพทย์มีผลต่อการรักษาโรคที่ไม่อาจรักษาหรือป้องกันโรคทางพันธุกรรม ซึ่งจะเป็นแนวโน้มการแก้ปัญหาเหล่านี้ต่อไปในอนาคต

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

3.5.1 การวางแผนเป็นขั้นตอน การเตรียมงานให้ทุกกลุ่ม ทุกฝ่ายร่วมวางแผน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วม

3.5.2 การประสานงาน มอบหมายความรับผิดชอบหลัก เพื่อประสานงานทั้งภายในและภายนอก

3.5.3 การมอบอำนาจ มอบหมายภารกิจแล้วต้องมอบทั้งอำนาจและหน้าที่เพื่อการปฏิบัติงานอย่างอิสระ

3.5.4 การกำกับดูแล ผู้บริหารต้องมีความสำคัญ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้าน โครงสร้าง

หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับท้องถิ่น หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติภารกิจที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับพื้นที่ โดยละเลยบทบาทหลักของหน่วยงานในการประสานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด หรือระดับ อบต. เทศบาลตำบล

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

องค์ประกอบสำคัญของกลไกของท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ

คือ ระบบการติดตามการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง และการติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพ การทำงานของหน่วยงานในการให้บริการในระดับท้องถิ่น ควรมีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการวิเคราะห์อย่างเปิดเผยต่อสาธารณชนในช่วงเวลาที่เหมาะสม มีการคืนข้อมูลสู่ชุมชนหลังจากดำเนินงานแล้ว

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4.1.1 ประชาชนเข้าร่วมบริหารสถานบริการ ร่วมเป็นกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่

4.1.2 ประชาชนมีการเชื่อมโยงกับภาครัฐและสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น โดยมีศูนย์ประสานงานภาคประชาชนกับรัฐ

4.1.3 ประชาชนต้องส่งเสริมสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการจัดให้มีสถานบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ

4.1.4 ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผนแก้ไขปัญหา ดำเนินงานแก้ไขปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกันในชุมชน

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

บทบาทการจัดการภาคประชาชน ประชาชนต้องมีบทบาทในการจัดการสุขภาพภาคประชาชน โดย

4.2.1 เน้นการพึ่งตนเองก่อนภายใต้ศักยภาพที่มีอยู่ โดยการระดมทุน จัดตั้งเป็นกองทุนสุขภาพชุมชน

4.2.2 จัดกระบวนการสร้างปัญญาสุขภาพในชุมชน ด้วยการ
จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่ประชาชน โดยชุมชนเอง เช่น เวทีชาวบ้าน ศูนย์การเรียนรู้
ชุมชน

4.2.3 องค์กรประชาชนรับผิดชอบสร้างเครือข่าย และแสวงหา
ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน จัดระบบสวัสดิการแก่ชุมชน

4.2.4 องค์กรประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน

4.3 องค์กรประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

4.3.1 บทบาทในการพิทักษ์และเรียกร้องสิทธิคุ้มครอง ประชาชนเข้าร่วม
เป็นกรรมการ ตรวจสอบการทำงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของชุมชนเอง

4.3.2 การสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้ที่มีสุขภาพดี ไม่เจ็บป่วย
ด้วยการให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณบุคคลต้นแบบมีสุขภาพดี

4.3.3 จัดกระบวนการป้องกันและคุ้มครองตนเองตลอดจนชุมชน
รวมตัวกันจัดการปัญหาการเกิดโรค หรือปัจจัยแวดล้อมที่อาจนำไปสู่การเกิดโรคในชุมชน
ได้เอง แล้วร่วมกันรับผลประโยชน์ในทางที่ดีต่อสุขภาพชุมชน

4.4 องค์กรประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

กรอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ การมีส่วนร่วมในชุมชน 4 ด้าน คือ

4.4.1 ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกองค์กร (External Perspective)
ประเมินจากประชาชนผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย ประโยชน์ต่างๆ

4.4.2 ด้านองค์กรประกอบภายในองค์กร (Internal Perspective) มองที่
โครงสร้างองค์กร กระบวนการทำงาน ฯลฯ

4.4.3 ด้านนวัตกรรม (Innovation Perspective) มองงานวิจัยที่
นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

4.4.4 ด้านการเงิน ((Financial Perspective) ให้มีความสำคัญกับ
การประหยัดทรัพยากรทางการบริการอย่างคุ้มค่า

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการ
จัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

5.1 ข้อเสนอการทำงานการจัดการสุขภาพให้บูรณาการความร่วมมือและการ
ทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสาธารณสุข โดยที่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเปลี่ยนแปลงตัวเองจากแค่รับเชิญในการทำงานด้านสุขภาพให้

กลายมาเป็นหุ้นส่วนในการทำงาน เคียงข้างไปกับสาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) ลดการทำงานแบบแยกส่วน ต่างคนต่างทำในชุมชน เพราะสิ่งที่ตามมาคือไม่สามารถแก้ปัญหาหรือลดปัญหาได้เลย

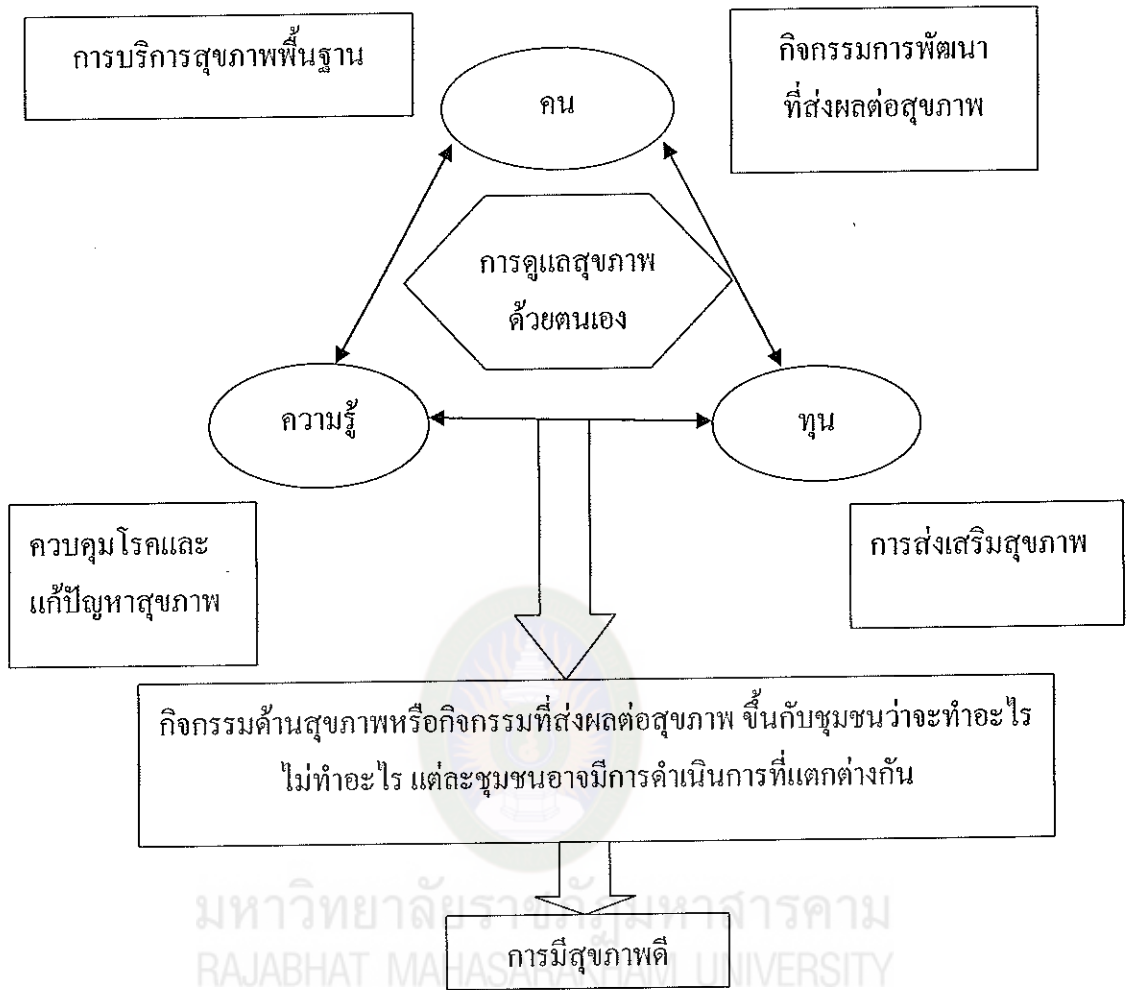
5.2 เพิ่มการทำงานแบบมีส่วนร่วมทั้งหน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่ ซึ่งอาจประกอบไปด้วย บวร + ก. หมายถึง บ้าน วัด โรงเรียน และกองทุนหลักประกัน สุขภาพตำบล

5.3 ทุกภาคีเครือข่ายต้องมีการจัดการข้อมูลในการทำงานร่วมกัน แบบสำรวจ แบบรายงานในกระบวนการทำงานของระบบสุขภาพต้องเป็นไปในแนวทาง เดียวกัน สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และที่สำคัญอย่าลืมนำข้อมูลให้กับชุมชน

5.4 ทุกภาคีเครือข่ายต้องทำงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ อย่าทำงาน เพียงแค่ตามหน้าที่ หรือทำงานตาม KPI หรือตามนโยบาย แต่ต้องทำเพื่อประชาชนอย่าง ต่อเนื่อง

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

หัวใจสำคัญของระบบสุขภาพภาคประชาชน คือ การจัดการสุขภาพเพื่อให้ ประชาชนมีความสามารถในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ซึ่งการจัดการในที่นี้คือ การปฏิบัติการ ประสานให้เกิดความสมดุล เพื่อการเคลื่อนไหวของปัจจัย คน องค์ความรู้ หรือวิธีการทำงาน และทุน เพื่อการพัฒนาสุขภาพให้เกิดการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของคนในชุมชน ป้องกัน และแก้ไขปัญหสุขภาพของคนในชุมชน ทั้งนี้กิจกรรม พัฒนาสุขภาพที่ดำเนินในชุมชนนั้น ขึ้นกับการตัดสินใจของชุมชนว่า จะดำเนินการในเรื่องใด อย่างไร ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภาพเชิงแนวคิดองค์ประกอบการจัดการสุขภาพภาค ประชาชน ดังนี้

แผนภาพที่ 6 แผนภาพเชิงแนวคิดองค์ประกอบการจัดการสุขภาพภาคประชาชน

คนที่ 3 เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากโรงพยาบาลอำเภอ ชื่อ นางสุภาพ เหล่าสุโพธิ์ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ วุฒิการศึกษา ปริญญาโท พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลงานที่ภาคภูมิใจ นวัตกรรมจัดการสุขภาพชุมชน โดยชุมชน วันที่ให้สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ใกล้ชิดกับคนในพื้นที่ มีตัวแทนของคนในพื้นที่ร่วมเป็นกรรมการบริหาร ทำให้ทราบปัญหาและเข้าใจสภาพปัญหาของพื้นที่ดีที่สุด จึงเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการจัดการสุขภาพของคนในพื้นที่ รวมทั้งมีงบประมาณที่จะจัดสรรเพื่อดูแลสุขภาพของคนในพื้นที่ด้วย โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรคและฟื้นฟูสภาพ

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

2.1 ศักยภาพของภาคีเครือข่าย เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อ ความศรัทธา

2.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ ระบบฐานข้อมูลสุขภาพของคนในพื้นที่

2.3 การรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม

2.4 การบริหารจัดการ การประสานงาน การสร้างความเข้าใจ

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

อายุ การศึกษา ภาวะเศรษฐกิจ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

ความชัดเจนของการดำเนินงานรวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับ การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการ

ความชัดเจนของโครงสร้าง และการกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน ขอบเขตอำนาจการตัดสินใจ

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ทัศนคติ ความเชื่อ

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

ความชัดเจนของนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งการสนับสนุน
ในทุก ๆ ด้าน

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

มีโครงสร้างที่ประกอบด้วยภาครัฐและเครือข่ายภาคประชาชน ช่อง
ทางการติดต่อประสานงานที่ชัดเจน

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

การสนับสนุนงบประมาณ ด้านวิชาการ การกำหนด
นโยบายที่ชัดเจน โปร่งใสระบบการควบคุมกำกับและการประเมินผลที่ชัดเจน

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ
สุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4.1.1 การกำหนดนโยบาย ชัดเจน ทำความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงาน
ขอบเขตอำนาจการตัดสินใจ

4.1.2 กำหนดบทบาทของผู้มีส่วนร่วมชัดเจน

4.1.3 แจกแจงผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่ผู้ร่วมจะได้รับ

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่ดีต่อการเข้าร่วม

4.2.2 นโยบาย ขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน

4.2.3 สมาชิกทุกคนร่วมทำงาน และร่วมรับผลประโยชน์

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

แจ้งรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ชัดเจนตั้งแต่เริ่มดำเนินงาน รวมทั้งแจ้ง
ผลประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมจะได้รับ และเปิด โอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แสดงความคิดเห็น

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

4.4.1 มีการประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันเป็นทีม

4.4.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและแจ้งให้ทีมรับทราบ พร้อม
เปิดโอกาสให้ทีมได้แสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุง ให้ทุกคนเห็นด้วย รวมทั้งเจ้าหน้าที่
ผู้จะเข้าไปเป็นผู้ประเมินไว้ตั้งแต่เริ่มแรกดำเนินการ

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

5.1 ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน

5.2 มีการรับฟังความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายและประชาชนมากขึ้น

5.3 การจัดบริการต่าง ๆ ควรประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้บริการต่าง ๆ ที่จัดครอบคลุมและคุ้มค่าการใช้งบประมาณ

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

6.1 มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน

6.2 มีการจัดตั้งสมาชิกสุขภาพ ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดนโยบาย

6.3 รับฟังความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากขึ้น

6.4 การใช้งบประมาณในส่วนที่เป็นนโยบายสาธารณะต่าง ๆ ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วย

คนที่ 4 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ชื่อนางรัตนาพร ศรีสารคาม ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาลครอบครัว จากมหาวิทยาลัย ขอนแก่น ปฏิบัติงานที่ รพ.สต.บ้านดู่ ต.บ้านดู่ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลงานที่ภาคภูมิใจ ปี 2556 ชนะเลิศการประกวดงานคุณภาพการพยาบาลในชุมชน จากสภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย ให้สัมภาษณ์วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหัวใจของการพัฒนาชุมชน ต้องมีเครือข่ายที่ร่วมเข้าใจปัญหาาร่วมกันในชุมชนและช่วยกันวางแผน พัฒนาชุมชน เครือข่ายในพื้นที่ หมายถึง องค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ อบต. รพ.สต. อสม. ผอ.บ. อพส. โรงเรียน วัด สถานีตำรวจ เยาวชน ผู้สูงอายุ

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

การรับรู้ข้อมูลด้านสุขภาพประชาชนในพื้นที่ที่เป็นปัจจุบันและทันเวลา และการเปิดเวทีให้ภาคีเครือข่ายมารับทราบปัญหา และหาแนวทางร่วมกันทุก 2 เดือน

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ ความรู้และความเข้าใจ ด้านสุขภาพ เป็นพื้นฐาน และมีประโยชน์ ในการดูแลสุขภาพของประชาชนทำให้ประชาชนเห็น การดำเนินของโรคในพื้นที่ การเตรียมการรับมือโรคต่าง ๆ ในพื้นที่ เมื่อประชาชนเข้าใจดีแล้ว ก็จะปฏิบัติตามความรู้จริงที่ได้รับ ดังนั้นการจัดการสุขภาพจะทำได้ง่าย

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ ในฐานะเป็นพยาบาลในพื้นที่ ตำบลบ้านคู พบว่าการรับรู้ประโยชน์ว่า ประชาชนจะเกิดผลดีอย่างไร เมื่อมีระบบการจัดการสุขภาพเกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ดีมาก ๆ ในพื้นที่ได้มีการจัดการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขของ รพ.สต. จะมีการให้ข้อมูลโรคเบาหวาน และประโยชน์จะเกิดกับผู้ป่วยเบาหวานคือ ได้รับยาที่บ้านตนเอง ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปไหนเลย แต่จัดการสุขภาพตนเองไม่ให้มีน้ำตาลในเลือดสูงผิดปกติก็จะมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเอายามาให้ที่บ้านเอง เป็นตัวอย่างการรับรู้ประโยชน์ก่อน ชาวบ้านจึงปฏิบัติตาม

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ การรับรู้ว่าตนเอง มีบทบาทอะไรในสังคมหรือชุมชนและทำหน้าที่ด้วยความเสียสละ จะเกิดเครือข่ายในพื้นที่ที่เข้มแข็ง ในงานของตำบลบ้านคู ได้มีการประชุมตำบลในการทำแผนร่วมกับ อบต.มีทุกหน่วยงานและแต่ละคนจะเสนองานตามบทบาทของตนเอง จึงสามารถพัฒนางานได้พร้อมเพรียง เน้นการเข้าร่วมในหลายหน่วยงานทุกบทบาท

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

จากการทำงานที่ผ่านมา 5 ปี ในตำบลบ้านคู มีการให้เกียรติกันและกัน ไม่เกิดเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานของผู้นำ และผู้นำ (นายก อบต.) ให้ความเสมอภาคในแต่ละหมู่บ้าน ฟังประชาชนจนสามารถ เป็นนายกได้ 2-3 สมัยจนปัจจุบัน ในการจัดการสุขภาพ ได้มีการออกประชาคมถามชาวบ้านเพื่อนำปัญหาและความต้องการของชาวบ้าน มาร่วมทำแผนกองทุนหลักประกันสุขภาพและแผนพัฒนา 3 ปี นับว่า ตำบลบ้านคูได้พัฒนาตามความต้องการของประชาชนค่อนข้างมาก รู้สึกชื่นชม

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

งานด้านการจัดการสุขภาพ เช่นในการทำแผนกองทุนหลักประกันสุขภาพ จะมีการประชุม ทุก 3 เดือน และมีการกำหนดนโยบาย วิธีการดำเนินงาน รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงาน โดยให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติพอสมควร เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง จะมีภาคประชาชน เสนอแผนในพื้นที่ และรับผิดชอบอย่างแท้จริง

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

ในตำบลบ้านคู พบว่า ปัจจัยในด้านลักษณะความสัมพันธ์ของประชาชน ในชุมชน ประกอบด้วย รู้จักเป็นญาติพี่น้อง และประชากรในชุมชน เช่น กลุ่มวัยต่างๆของประชากร ด้านประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม เช่น การที่คนในชุมชนมีความเห็น ออกเห็นใจและการเห็นความสำคัญของการช่วยเหลือผู้อื่น จะทำให้ชุมชนเกิดการมีส่วนร่วมในชุมชนมากกว่าชุมชนที่ต่างคนต่างอยู่ ด้านค่านิยมของชุมชน เช่น ค่านิยมการนับถือผู้นำอาวุโสหรือผู้นำชุมชนทำให้ผู้นำชุมชนเป็นแกนนำที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ มีทรัพยากรและมีสภาพแวดล้อมของชุมชนที่ดี เช่น เป็นชุมชนที่อยู่ในเขตประชาชนมีการศึกษาดีมีรายได้จากการเกษตรสม่ำเสมอทุกปี จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชน

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

ตำบลบ้านคู ได้ทำงานด้านการจัดการสุขภาพ ส่วนใหญ่ยึดนโยบายของรัฐเป็นหลักเพื่องานที่สอดคล้องกันทั้งประเทศ ส่วนอย่างอื่นปรับตามการระบาดของโรคในพื้นที่

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ตำบลบ้านคู ได้มีการทำนวัตกรรม ชนะเลิศระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านจัดการโรคเรื้อรัง โดยชุมชนมีส่วนร่วมของชุมชน ปี 2554 โดยเริ่มจาก การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการดำเนิน กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวกับกับปัญหา และคัดเลือกรูปแบบ หรือ เสนอ ประเด็นพัฒนา การวางแผนงานกำหนดวิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริการ ดำเนินการ รวมถึงการร่วมสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อดำเนินการเช่นการทำทำนวัตกรรม ป้อมเบ้าหวานในพื้นที่ ตำบลบ้านคู แต่ละหมู่บ้านจะสละพื้นที่มาทำอาคาร เป็นป้อมเบ้าหวาน บริจาคไม้มาทำอาคาร เป็นต้น ทำอย่างนี้ มา 4 ปี ก็ ยังคงยั่งยืน นวัตกรรมก็ดำเนินมาตลอดถึงปัจจุบัน

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ซึ่งได้รับจากการพัฒนา หรือยอมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาทั้งทางวัตถุและจิตใจ

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

ในการทำงานด้านกองทุนหลักประกันสุขภาพ ตำบลบ้านคู เรามีการจัดคณะกรรมการและประชาชนมีส่วนร่วมติดตาม และประเมินผล ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของ

ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

ในการพัฒนาด้านสุขภาพ โดยมีเครือข่ายมีส่วนร่วมทั้งตำบลมาร่วมมือกัน ไม่ใช่เรื่องยาก ต้องพัฒนาชุมชนต้นแบบให้ดูเป็นตัวอย่าง เช่น ตำบลจัดการสุขภาพปีแรก 2552 เราเลือกบ้าน โหว่ง หมู่ 10 เป็นบ้านต้นแบบ ทำศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ พอปี 2553 เราคัดเลือกอีก 3 หมู่บ้าน คือบ้านคู หมู่ 1 หมู่ 2 และบ้านลิ้นฟ้า หมู่ 11 และพอปี 2554 ถึงปัจจุบัน ตำบลบ้านคูได้พัฒนาครบทั้ง 11 หมู่บ้าน และได้พัฒนาต่อยอด เป็นแผนตำบลจัดการสุขภาพ มาตลอด ต้องการให้กำลังงานพัฒนาในพื้นที่ ต้องอาศัยความต่อเนื่อง ทั้ง จนท.สาธารณสุข และภาคีเครือข่ายร่วมมือกัน

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

อยากให้ประชาชนเป็นเจ้าของโครงการมากขึ้น และตรวจสอบได้จริง

กลุ่มที่ 2 เป็นบุคลากรจากหน่วยงานปฏิบัติการคือ บุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ปลัดเทศบาลเมือง/ปลัดเทศบาลตำบล/ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน

คนที่ 1 เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ชื่อ นายบรรยง บุคคาพันธ์ ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู่วุฒิกการศึกษา ปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ ปฏิบัติงานที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู่วุฒิกกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลงานที่ภาคภูมิใจ เป็น ผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานการจัดการสุขภาพในชุมชน ให้สัมฤทธิ์วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างมากต่อการจัดการสุขภาพ เพราะภาคีเครือข่ายถือว่าเป็นทุนหลักทางสังคมที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาหรือการจัดการสุขภาพ การเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่ายโดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนร่วมกัน การศึกษาดูงานกับภาคีเครือข่ายและการเข้ามามีบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ล้วนแล้วแต่เป็นจุดเชื่อมโยงให้ภาคีเครือข่ายมีความเข้มแข็งชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพคือ

- 2.1 ปัจจัยด้านบุคลากร
- 2.2 ปัจจัยด้านความรู้
- 2.3 ปัจจัยด้านผลประโยชน์
- 2.4 ปัจจัยด้านการบริหาร

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ เช่น การฝึกอบรม การจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้การศึกษาดูงาน เป็นต้น

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการ สุขภาพ

การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าถึงสิทธิ ข้อมูล ข่าวสาร ประโยชน์ข้อดีข้อเสีย ของการจัดการสุขภาพของตนเองและชุมชน

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ
ภาคีเครือข่ายจะต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้จักขอบเขตอำนาจ หน้าที่ของตนเองในการจัดการสุขภาพระดับท้องถิ่น

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล
บุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะต้องมีความพร้อมในการทำงานร่วมกับ ภาคีเครือข่าย

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร
การบริหารถือว่าเป็นหัวใจหลักของการทำงาน การบริหารการจัดการ สุขภาพที่ดีจะต้องให้ทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด บนพื้นฐาน ของความเป็นจริงและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้าน โครงสร้าง
บริบทพื้นที่และ โครงสร้างที่ต่างกัน ภาคีเครือข่ายจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ บริบทพื้นที่ วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนแต่ละพื้นที่

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ
รัฐต้องมีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจน และรัฐจะต้องเป็นผู้ให้ การสนับสนุนปัจจัยในด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน เช่น วัสดุอุปกรณ์ บุคลากรที่เป็นหัวใจของการ ขับเคลื่อนและประสานภาคีเครือข่ายให้ประสบผลสำเร็จ

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ สุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
การตัดสินใจ ถือเป็นองค์ประกอบหลักของความสำเร็จ การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจขององค์กรจากหลากหลายความคิดจะทำให้องค์กรมีความเข้มแข็งและนำไปสู่ ความสำเร็จได้

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การฝึกอบรมถือเป็นหัวใจสำคัญในระดับหนึ่งในการมีส่วนร่วม แต่ถ้ามการมีส่วนร่วมนั้นขาดการปฏิบัติร่วมกันความสำเร็จของกิจกรรมนั้น ๆ อาจจะไม่ประสบความสำเร็จเพราะฉะนั้นการปฏิบัติจึงเป็นการสัมผัสที่แท้จริงของความสำเร็จ

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

ผลประโยชน์ที่เราหรือองค์กรร่วมกันทำ จะต้องมีความมุ่งหมายหรือเป้าหมายร่วมกัน จึงจะเกิดความสำเร็จได้นั้นก็คือ การรับผลประโยชน์ร่วมกัน

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

การประเมินผล ถือเป็นตัวชี้วัดของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ การเปิดโอกาสให้สมาชิกของกลุ่ม ได้แสดงออกถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตั้งแต่วินิจฉัยแรก จะทำให้เรารู้ว่ากิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ การประเมินผลสามารถบ่งชี้ได้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะฉะนั้น การประเมินผลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกิจกรรมหรือโครงการทุกโครงการ

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการหาวิธีการให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของการจัดการสุขภาพร่วมกัน รับทราบปัญหาาร่วมกัน วางแผนในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ประเมินผลร่วมกันและรับผลประโยชน์ร่วมกัน โดยแนวทางดังกล่าวต้องกำหนดขึ้นให้ชัดเจน ทุกภาคส่วนรับทราบร่วมกัน และแนวทางนั้นต้องนำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สำคัญคือต้องมีการพัฒนา คน เงิน (งบประมาณ) จัดสรรทรัพยากร และวิธีการบริหารจัดการที่ดี

6.1 คน ต้องพัฒนาตั้งแต่ องค์ความรู้ในการจัดการสุขภาพ เช่นการอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการ การสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อรับทราบถึงปัญหา

แสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาโดยรับฟังความคิดเห็นที่เป็นความต้องการของประชาชนร่วมกัน การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ให้กับบุคลากรทุกภาคส่วนให้มีองค์ความรู้ โดยหน่วยงานภาครัฐเป็นเจ้าภาพหลักในเรื่องการเสริมสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ภายใต้กลวิธีที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มของภาคีเครือข่าย

6.2 เงิน (งบประมาณ) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการด้านการจัดการสุขภาพอย่างเหมาะสม เพราะงานทุก ๆ อย่างต้องอาศัยงบประมาณ อาจมากหรือน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งงบประมาณถือว่ามีความสำคัญยิ่งที่ต้องใช้ในทุกระบวนการของการดำเนินการ จึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ในขณะที่เดียวกันองค์กรเอกชนและภาคประชาชนสามารถแสวงหางบประมาณเพิ่มเติมในชุมชนในการดำเนินการได้ ซึ่งจะสามารถเป็นไปได้เมื่อทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญ

6.3 การจัดสรรทรัพยากร ซึ่งหมายถึงทรัพยากรที่ต้องจัดหาเพิ่มเติม และทรัพยากรที่มีอยู่แล้วในชุมชน เช่นความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านต่าง ๆ ถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งการจะได้มาซึ่งทรัพยากรในการดำเนินการ ทุกภาคส่วนต้องเข้าใจ ให้ความสำคัญ และพร้อมที่จะดำเนินการร่วมกัน การจัดสรรทรัพยากรต้องมีความเหมาะสมจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ดำเนินการไปได้ ซึ่งทรัพยากรหมายรวมถึง คน เงิน และสิ่งของ

6.4 การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการด้านการจัดการสุขภาพ โดยการให้ทุกภาคส่วนรู้ถึงการเป็นเจ้าภาพร่วมกัน ใช้หลักของการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วน กำหนดบทบาทที่ชัดเจน ให้การยอมรับ ให้เกียรติในความคิดเห็นที่แตกต่าง ให้อิสระในการเสนอแนวคิด จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างจริงจัง โดยการมีส่วนร่วมต้องเน้นให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมครบถ้วนทุกกิจกรรมของการดำเนินการ ตั้งแต่ การรับทราบข้อมูล การรับรู้สภาพปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา การดำเนินการร่วมกัน การประเมินผลและการร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน จะทำให้ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน

คนที่ 2 เป็นรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ชื่อ นางสุภาภรณ์ เนติรัตน์ ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู่วุฒิกการศึกษา ปริญญาโท สาขา รัฐศาสตร์ การปกครอง ปฏิบัติงานที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู่อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลงานที่ภาคภูมิใจ นำเสนอผลการดำเนินงาน“หมู่บ้านจัดการสุขภาพดีวิถีไทย ชนะเลิศ ระดับภาคให้สัมฤทธิ์วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

1.1 ภาคีเครือข่ายมีความสำคัญกับการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาก เพราะภาคีเครือข่ายถือเป็นองค์กร กลุ่มคน หน่วยงาน ที่มีความสำคัญกับการขับเคลื่อนการจัดการสุขภาพระดับองค์กร เพราะภาคีเครือข่ายมีความเข้าใจบริบทพื้นที่ของชุมชนของตนเองเป็นอย่างดี ถือเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนชุมชน เพื่อสร้างให้ชุมชนมีการจัดการสุขภาพเป็นระบบและยั่งยืน

1.2 ภาคีเครือข่ายระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีกระบวนการ วิธีการนำทรัพยากรคน ความรู้ เทคโนโลยี ของหน่วยงาน และทุนของชุมชนมาใช้ในการดูแล ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค และการรักษาพยาบาลเบื้องต้น เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการปัญหาและเป็นเจ้าของระบบการจัดการสุขภาพได้ด้วยตนเอง ภายใต้การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากรจาก หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และทุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือเรียกว่า 3 ประสาน โดยใช้กระบวนการ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมาจัดการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างการมีส่วนร่วม ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่าง ภาคีทุกภาคส่วนในระดับตำบล เพื่อจัดทำแผนงานด้านการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในหลายมิติ นำสู่การพัฒนาบทบาทภาคประชาชน และก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมทั้งในด้าน กระบวนการ อันจะส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในระยะยาว

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ

2.1.1 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

2.1.2 ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการ

2.1.3 ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ

2.1.4 ปัจจัยด้านบุคคล

2.1.5 ปัจจัยด้านการบริหาร

2.1.6 ปัจจัยด้านโครงสร้าง

2.1.7 ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของ

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

ภาคีเครือข่ายมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ รวมถึงเรื่องนโยบายการจัดการ ส่งเสริมสุขภาพ วิธีการดำเนินงาน ตัวชี้วัดในการดำเนินงาน และการประเมินผล

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

ภาคีเครือข่าย รวมถึงชุมชนรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพของตนเองและชุมชน ทราบถึงข้อดีและประโยชน์ที่การจัดการสุขภาพ

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ

ภาคีเครือข่ายสุขภาพ ทราบถึงบทบาทหน้าที่ การมีส่วนร่วมของตนเองกับการจัดการสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

ภาคีเครือข่ายจัดการสุขภาพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยอมรับฟังความคิดเห็นที่ต่าง ให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็น มีการร่วมทำกิจกรรม ส่งเสริม และกระตุ้นให้ประชาชน กลุ่มคนมีความคิดริเริ่ม กล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

ภาคีเครือข่ายทราบถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามระเบียบราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงาน เช่น การกำหนดนโยบาย วิธีการดำเนินงาน รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงาน โดยให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติพอสมควร เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

ภาคีเครือข่ายทราบถึงลักษณะความสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชน ประกอบด้วยด้านลักษณะความสัมพันธ์ของคนในชุมชนในลักษณะความสัมพันธ์ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ด้านค่านิยมของชุมชน

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

ภาคีเครือข่ายฯ ทราบถึงแนวนโยบาย การดำเนินการมาตรการและการปฏิบัติที่เอื้ออำนวย หรือสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชน จำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาเป็นระบบเปิดที่มีความเป็นประชาธิปไตย มีความโปร่งใส รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย และตรวจสอบได้

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ในการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายในการจัดการสุขภาพ เป็นการรับเอาความต้องการประชาชนในท้องถิ่น มาจัดทำเป็นแผนงานโครงการ ในการส่งเสริมการสร้างเสริมสุขภาพซึ่งมีมานานแล้ว หากแต่ว่า กิจกรรมในอดีตมักจะให้ประชาชนเป็นผู้ร่วมทำ มากกว่าร่วมคิดและตัดสินใจ การเพิ่มบทบาทในรูปแบบกองทุนสุขภาพตำบล หรือ งบประมาณจัดสรรจากท้องถิ่นสู่ชุมชนเพื่องานสาธารณสุขมูลฐานก็ดี ยังพัฒนาได้อีกมาก ซึ่งต้องสนับสนุนศักยภาพของชุมชนในการร่วมตัดสินใจให้มากขึ้น นอกจากนี้ พบว่า มีนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้ในบางจังหวัด บางตำบล ดังนั้น การจัดการในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเหลือ จึงถือเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ทั้งนี้เป็นไปตามแนวทางของการกำหนดนโยบายระดับชาติด้วย

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ประกอบของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ตามบทบาทใน 3 ด้านที่ได้ปฏิบัติและดำเนินการอยู่ คือ 1) การวางแผนงาน โครงการ 2) ด้านการดำเนินงานและประสานงาน และ 3) ด้านการติดตามประเมินผลงาน ซึ่งน่าจะมาจากความร่วมมือของสมาชิกและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรับรู้ในบทบาท และการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นค่อนข้างสูงในเรื่องของการวางแผนงาน โครงการและการดำเนินงาน ที่ผ่านมายังขาดการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผลทั้งจากภายในองค์กรและภายนอก

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

สำหรับองค์ประกอบของความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ เนื่องจากสมาชิก และพนักงานของหน่วยงานเป็นคนในท้องถิ่น การทำงานสำเร็จจะเกิดการ

ยอมรับของคนในท้องถิ่น การเห็นคุณค่าในตนเอง สมาชิกและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลต่างก็มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง ทั้งในด้านความพร้อม ที่จะเป็นผู้ร่วมแก้ไข ปัญหาสุขภาพในท้องถิ่น และความภาคภูมิใจที่ได้ดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพให้กับประชาชน ในท้องถิ่น ยอมรับในความสำเร็จขององค์กร และเกิดความเชื่อมั่นว่า เป็นองค์กรที่ช่วยดูแล ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นได้

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมิณผล

สำหรับความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วมประเมิณผล องค์ประกอบ ความสำเร็จเป็นผลจากการให้ความรู้ การได้ทำกิจกรรมตามแผนงาน โครงการที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผลประโยชน์จากทุกภาคีเครือข่าย ซึ่งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับทุกภาคีเครือข่าย และประชาชน ในการจัดการสุขภาพ ซึ่งเกิดความต้องการของคนในท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่น และเพื่อคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง จะก่อให้เกิดความรักความสามัคคี และความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ โครงการ หรือเจ้าของกิจกรรม เกิดการเอาใจใส่ในการติดตามความก้าวหน้าในกิจกรรมนั้น ๆ โดยต่อเนื่อง

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น น่าจะต้องสอดคล้องกับทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่ง โดยการส่งเสริมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เกิดการรับรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งมีความสามารถดังต่อไปนี้

5.1 มีความสมัครใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพอย่างแท้จริงโดยเต็มใจ

5.2 มีความเข้าใจอย่างแท้จริงถึงแนวคิด หลักการ และกระบวนการพัฒนา ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ จัดการสุขภาพ

5.3 บุคลากรที่ทำงานด้านนี้ จะต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์ มีบุคลิก และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

5.4 มีการให้ความรู้กับบุคลากรให้มีทักษะในการสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่คนในท้องถิ่น ได้อย่างชัดเจน

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ควรจะเป็น ได้แก่มีการพัฒนาเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายด้านการจัดการสุขภาพ ทุกกลุ่มหลักให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพ ภาพรวมของจังหวัดในการจัดการพื้นที่ คือ

6.1 พัฒนาโครงสร้างการดำเนินงานด้านสุขภาพของทุกระดับ ให้มีองค์กรหลากหลายและกำหนดบทบาทชัดเจนของแต่ละ องค์กร สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.2 พัฒนาระบบข้อมูลพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาระดับจังหวัด ได้แก่ความรู้ ระบบทุน ระบบข้อมูล และที่สำคัญขวัญและกำลังใจของภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะภาคประชาชน

6.3 พัฒนาระบบการดำเนินงาน ได้แก่ การศึกษาข้อมูลชุมชน การวางแผน การอนุมัติจัดทำโครงการ กิจกรรม และการประเมินผลแบบมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

6.4 วางแผนการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ในด้านการจัดการสุขภาพ โดยมีเป้าหมายสุขภาพของจังหวัดในการจัดการสุขภาพ คือ จังหวัดคนสุขภาพดี

คนที่ 3 เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชื่อ นายฉัตรชัย นวลเพ็ญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม วุฒิการศึกษาปริญญาโท รัฐศาสตร์การปกครอง ปฏิบัติงานที่ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลงานที่ภาคภูมิใจ การส่งเสริมให้ประชาชนมีการสร้างสุขภาพน่าซ่อม เชิงรุก ให้สัมฤทธิ์ วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

1.1 เป็นไปตามที่คณะกรรมการกระจายอำนาจได้ให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถเข้ามามีบทบาทในการดูแลสุขภาพของประชาชนได้ใกล้ชิดมากขึ้น เข้าใจปัญหาและความต้องการ พร้อมกับตอบสนองได้ถูกต้อง และรวดเร็ว

1.2 ภาคีเครือข่ายสุขภาพหากสามารถร่วมมือและบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นดีขึ้นอย่างยั่งยืน

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

- 2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์และการสื่อสาร
- 2.2 นโยบายของผู้บริหาร
- 2.3 การมีเจ้าภาพหรือผู้รับผิดชอบที่เข้าใจในบริบทของงาน และประสานการทำงานให้ต่อเนื่อง
- 2.4 การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ เหมาะสม
- 2.5 การให้ภาคีเครือข่ายในท้องถิ่นมาบทบาทมากขึ้น ร่วมคิด ร่วมทำและสนับสนุน
- 2.6 การประเมินผลที่ชัดเจนต่อเนื่อง
3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจุบันแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้
  - 3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ
    - 3.1.1 การให้ผู้บริหารในองค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเกี่ยวกับนโยบาย ความรู้ความเข้าใจในการจัดการสุขภาพ
    - 3.1.2 การวิเคราะห์ผลที่จะเกิดขึ้นและปัจจัยสู่ผลสำเร็จของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
  - 3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ
    - 3.2.1 ทักษะคิดต่อระบบภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ
    - 3.2.2 การวางแผนการดำเนินงาน
    - 3.2.3 การประสานการทำงานที่ดี
    - 3.2.4 รูปแบบ ขั้นตอนของการทำวิธีการให้เกิดการรับรู้ที่สมเหตุสมผล
    - 3.2.5 เครือข่ายมีเอกภาพ
  - 3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการ
    - 3.3.1 ความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์
    - 3.3.2 ทักษะคิด และแรงจูงใจ
    - 3.3.3 การศึกษา
    - 3.3.4 ความเกี่ยวเนื่องของการปฏิบัติงาน
    - 3.3.5 การมองเห็นถึงผลลัพธ์ที่จะได้
  - 3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล
    - 3.4.1 ระดับการศึกษา

3.4.2 อาชีพ

3.4.3 ความพึงพอใจ ความสนใจและความกระตือรือร้น

3.4.4 เพื่อนร่วมงานสนับสนุน

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

3.5.1 นโยบายขององค์กร ผู้บริหาร

3.5.2 การนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

การมองจุดแข็งของโครงสร้างชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพ เช่นการส่งเสริมให้ประชาชนนำองค์ความรู้ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านสุขภาพ การส่งเสริม สนับสนุนนวัตกรรมสุขภาพในชุมชน นำความรู้จากปราชญ์ในชุมชนมาประยุกต์ใช้ เป็นต้น

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

3.7.1 สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

3.7.2 สมาคมสันนิบาตเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ด

3.7.3 สมาคมพนักงานเทศบาล

3.7.4 หน่วยงานจากส่วนกลาง ภูมิภาค

3.7.5 หน่วยงานกระทรวงสาธารณสุข

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4.1.1 ผู้บริหารของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลต่อความสำเร็จ
ค่อนข้างสูง

4.1.2 ความชัดเจนของระบบการจัดการสุขภาพที่ก่อให้เกิดผลที่มีต่อ
ประชาชนในท้องถิ่น

4.1.3 เงื่อนไขของระยะเวลา งบประมาณ ความต่อเนื่องที่ชัดเจน

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4.2.1 แผนงาน โครงการ

4.2.2 การกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบ มีความสอดคล้องกับภารกิจ

4.2.3 การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

- 4.2.4 การอำนวยความสะดวก การสร้างแรงจูงใจ
- 4.2.5 การบริหารจัดการที่ดี งานไม่มีอุปสรรค
- 4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์
  - 4.3.1 มีตัวชี้วัดชัดเจน
  - 4.3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับแรงจูงใจในการปฏิบัติ
  - 4.3.3 ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
  - 4.3.4 มีการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
- 4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล
  - 4.4.1 มีผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการเป็นที่ปรึกษา
  - 4.4.2 การใช้งบประมาณที่เหมาะสม
  - 4.4.3 การทำงานเป็นทีม เป็นไปตามแผนที่ชัดเจน
- 5. ท่านมีข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง
  - 5.1 การสนับสนุนเครือข่ายโดยใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (สปสช.)
  - 5.2 การจัดทำยุทธศาสตร์ให้มีความชัดเจนและต่อเนื่อง
  - 5.3 ยึดหลักผู้บริหารองค์กรเปลี่ยน แต่แนวทางไม่เปลี่ยน
  - 5.4 ให้ยึดประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์สูงสุดและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สั้นที่สุด
- 6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร
  - 6.1 จัดให้เป็นมติเฉพาะที่แตกต่างและโดดเด่น
  - 6.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่ายต้องมีความพร้อมและเป็นความต้องการจริง
  - 6.3 มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ที่ชัดเจน
  - 6.4 ควรจัดให้มี Works shop แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการศึกษาดูงานที่เหมาะสม
  - 6.5 มีการประชุมประเมินผลทุกเดือน เพื่อพัฒนารูปแบบเครือข่ายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

กลุ่มที่ 3 บุคลากรจากหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานการจัดการ
สุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ตัวแทนกำนัน จำนวน 1
คน ตัวแทนผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน ตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 1 คน

คนที่ 1 เป็นตัวแทนกำนัน ชื่อ นายสุบรรณ พลรัตน์ ตำแหน่ง กำนันตำบลบ้านคู
วุฒิการศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปฏิบัติงานที่ กรมการปกครอง ผลงานที่ภาคภูมิใจ
มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพในชุมชน ให้สัมฤทธิ์วันที่ 6 สิงหาคม
พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

ทำให้เกิดความสามัคคีกันเมื่อภาคีเครือข่ายได้มา共同参与ในการจัดการ
สุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้มีความคิดเห็นที่มากขึ้น สามารถนำไปพัฒนา
ได้

2. ท่านคิดว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ
สุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

ความสามัคคี ความคิดสร้างสรรค์ ความมีเหตุผลและที่สำคัญ คือ เสียสละ
ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น

3. ท่านคิดว่า มีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมี
ส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

3.1.1 ความสามารถในการจัดสุขภาพ

3.1.2 ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการสุขภาพ

3.1.3 คิดเช่นเห็นต่างในการจัดการสุขภาพ

3.1.4 แก้ปัญหาในเวลาที่กำหนด

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

3.2.1 ออกความคิดเห็นในการจัดการสุขภาพ

3.2.2 รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ

3.3.1 ควรรับรู้บทบาทด้วยเหตุและผล

3.3.2 รับรู้บทบาทด้วยความคิด

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

- 3.4.1 เป็นบุคคลที่มีความสามารถ
- 3.4.2 เป็นบุคคลที่ประพฤติที่ดี
- 3.4.3 เป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์
- 3.4.4 เป็นบุคคลที่มีความพร้อม

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

- 3.5.1 ควรบริหารงานอย่างเป็นระบบ
- 3.5.2 บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.5.3 บริหารงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคี

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้าน โครงสร้าง

- 3.6.1 โครงสร้างที่มีระบบมีแบบแผน
- 3.6.2 เป็นโครงสร้างที่เข้าใจง่าย
- 3.6.3 เป็นโครงสร้างที่สามารถจัดการสุขภาพให้เป็นไปได้ด้วยดี

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

- 3.7.1 รัฐควรมีส่วนร่วมในการทำงาน
- 3.7.2 รัฐให้งบประมาณในการทำงาน

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ สุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ในการตัดสินใจการทำงานของภาคีเครือข่าย จะทำให้รู้ว่าทุกคนมี ความคิดเห็นอย่างไร สามารถนำไปปรับในการทำงานอย่างไร งานนั้นก็จะผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน นั้นหมายถึงการมีความสามัคคีของ ภาคีเครือข่ายซึ่งการทำงานให้สำเร็จได้เราก็ต้องมีความสามัคคีกัน

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

ในการรับผลประโยชน์ในการทำงานของภาคีเครือข่ายก็เปรียบกับการที่ ทุกคนร่วมกันทำงานให้สำเร็จแล้วผลก็จะเป็นของเรา

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

เมื่อภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันทำงานจนสำเร็จ สิ่งที่เราไม่ได้คือการมีส่วนร่วมในการประเมินผลกล่าวคือ ให้รู้ว่างานนั้นออกมาดีแค่ไหน

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

5.1 อยากให้เผยแพร่เครือข่ายการจัดการสุขภาพให้มากยิ่งขึ้น

5.2 อยากให้รัฐมีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

วางแผนรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ จากนั้นควรออกแบบสอบถามให้ภาคีเครือข่ายว่ามีความคิดเห็นอย่างไรระดมความคิดเห็นการพัฒนาการจัดการสุขภาพ ทั้งด้านบทบาท ด้านบุคคล ด้านการบริหาร ด้านโครงสร้าง ฯลฯ ลงมือทำตามการวางแผนรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ และมีการประเมินผลการทำงานแล้วปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องไป

คนที่ 2 เป็นตัวแทนผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายมานพ อุดมมาลา ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน วุฒิมัธยมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย ปฏิบัติงานที่ กรมการปกครอง ผลงานที่ภาคภูมิใจ รางวัลผู้ใหญ่บ้านยอดเยี่ยม ประจำปี 2557 (แหวนทอง) ให้สัมภาษณ์วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักที่มีเงิน มีบุคลากรในการดำเนินงาน เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดชุมชน รู้ปัญหาของคนในท้องถิ่นชุมชน

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

จัดทำโครงการ จัดบุคลากรออกมาให้ความรู้คำแนะนำกับประชาชนในชุมชน ให้รู้ถึงปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคร้ายต่างๆ เช่น โรคเบาหวาน ความดัน หัวใจ มะเร็ง และหลอดเลือด โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ

ทุกวันนี้การดำเนินชีวิตประจำวันล้วนแต่มีความเสี่ยงที่จะเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ไม่มีเวลาดูแลสุขภาพ ไม่ออกกำลังกาย ทานอาหารเสี่ยงที่จะเกิดโรค อาหารรสหวาน มัน เค็ม รสจัด

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

3.2.1 ไม่ทานอาหารรสจัด ไม่เสี่ยงที่จะเกิดโรค

3.2.2 ปลูกผักกินเอง ใ้กินผักปลอดสารพิษ

3.2.3 ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ร่างกายแข็งแรง โรคภัยไม่มี

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ

อยากให้ทุกคนหันมาดูแลสุขภาพตนเองให้มากขึ้น เพื่อลดการเกิดโรคเรื้อรังที่เป็นภัยเงียบอยู่ทุกวันนี้ สุขภาพร่างกายจะได้แข็งแรงปลอดภัยจากโรคเรื้อรัง

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

ให้ภาครัฐให้ความสำคัญกับประชาชน ยอมรับความสามารถของประชาชน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

ภาครัฐมีระบบการบริหารจัดการที่เกิดประสิทธิภาพกับประชาชนอย่างแท้จริง มีนโยบายชัดเจน มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปได้ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

3.6.1 จังหวัดสนับสนุน ติดตาม

3.6.2 อำเภอ สนับสนุนให้กำลังใจ

3.6.3 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา

3.6.4 ผู้นำ ประชาชน เป็นผู้ปฏิบัติ

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

ภาครัฐมีระบบการบริหารจัดการที่เกิดประสิทธิภาพกับประชาชนอย่างแท้จริง มีนโยบายชัดเจน มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปได้ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

คนในหมู่บ้านชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ไข และร่วมรับผิดชอบ

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

จากประชาชนร่วมทำงานกับทุกหน่วยงานทำให้เกิดความรักความสามัคคีกับทุกหน่วยงาน งานต่าง ๆ จึงสำเร็จเห็นเป็นรูปธรรม

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วม ให้ความร่วมมือในการทำงานต่าง ๆ มีความรักความสามัคคี มีสุขภาพดี ปัญหาต่าง ๆ ไม่มี

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

คนในชุมชนมีสุขภาพดี ผู้ป่วยรายใหม่ไม่มี ถึงมีก็มีน้อย

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสุขภาพทุกขั้นตอน

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

การพัฒนาการจัดการสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีรูปแบบดังนี้

6.1 พัฒนาองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย ให้เข้าใจถึงนโยบาย

6.2 ให้ความสำคัญแก่ภาคีเครือข่าย ขอมรับนับถือ ให้เกียรติภาคีเครือข่าย

6.3 ดำเนินงานโดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน อย่างแท้จริง

คนที่ 3 ตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุข ชื่อ นายสมดี บุตอ้ง ตำแหน่ง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 11 (ประธาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านหมู่ที่ 11) วุฒิมัธยมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย ผลงานที่ภาคภูมิใจ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านดีเด่น ระดับชาติ สาขาการบริการในศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน (ศสมข.) ประจำปี 2556 ให้สัมภาษณ์ วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

สำคัญมากคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ได้รับเอาปัญหา ด้านสุขภาพของประชาชนในชุมชน ได้รับรู้ถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม ความต้องการของประชาชน เข้ามาทำแผนและจัดการในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ สุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมคือ เราเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข เป็น อาสาสมัครด้านสุขภาพเราก็นำเอาความรู้เรื่องสุขภาพที่เราได้อบรมหรือได้ศึกษาดูงานมาในที่ ต่าง ๆ และนำมาเผยแพร่ให้แก่ภาคีเครือข่าย เช่น ชุมชน หมู่บ้าน วัด โรงเรียน เป็นต้น

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมี ส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน จัดการสุขภาพ

องค์ประกอบด้านความรู้ต้องได้รับการอบรมความรู้เรื่องสุขภาพที่ถูกต้อง และนำมาใช้ในชุมชน การนำมาใช้ในชุมชนเราก็ดูถึงปัญหาของชุมชนว่า ชุมชนนี้มีปัญหา ด้านอะไรเกี่ยวกับสุขภาพเราถึงจะนำเอาความรู้แต่ละอย่างมาใช้กับปัญหาให้ถูกต้อง ชุมชนจึง จะได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพที่แท้จริง

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ มีการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในชุมชน

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ ในทีมงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่ทำงานด้วยกันนั้น จะ ตระหนักว่าเรามีหน้าที่เป็นอาสาสมัคร โดยที่ไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นอาสาสมัครด้วยในรัก เสียสละต่อส่วนรวมในด้านสุขภาพของชุมชน

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล ได้แบ่งหน้าที่ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แต่ละคนอย่าง ชัดเจน มีตารางเวรแต่ละคนตั้งแต่วันอาทิตย์ ถึง วันจันทร์ เช่น ตารางออกเยี่ยมผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

เราทำงานกันเป็นทีมและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แต่ละคนในเขตรับผิดชอบตัวเองออกสำรวจเยี่ยมบ้าน รับฟังปัญหาของประชาชนในระแวกของตนเองมาแจ้งในที่ประชุม

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

เริ่มจากมีข้อมูลด้านสุขภาพของชุมชนที่ถูกต้อง มีกลุ่มอายุตั้งแต่แรกเกิด หญิงชายเป็นต้นไป กลุ่มเสี่ยง กลุ่มป่วย กลุ่มปกติ ผู้พิการและกลุ่มผู้สูงอายุ

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

ที่ช่วยสนับสนุนเรื่องงบประมาณ เครื่องมือ ในเรื่องให้ความรู้ทางด้านเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขและรักษา

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

การตัดสินใจการบริหารจัดการด้านสุขภาพของชุมชนเราจะออกประชาคมชาวบ้านว่ามีปัญหาไหนที่เป็นปัญหาที่เร่งด่วนและจะเรียงตามลำดับปัญหาแล้วมีมติที่ประชุมตัดสินใจนำปัญหานั้นมาจัดการตามลำดับ

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

มีทีมงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่เข้มแข็งมีทีมผู้นำที่แข็งแกร่ง มีชุมชนที่พร้อมใจกัน สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จึงทำงานได้สำเร็จ

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพที่ดีแข็งแรง ในรายผู้ป่วยเรื้อรังเบาหวาน ความดันไม่ต้องไปรักษาที่โรงพยาบาลเอง มีทีมงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านรับมาให้ที่บ้านหรือที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ทุก 2 เดือน เพื่อเป็นการลดการแออัดที่โรงพยาบาลและมีบุคคลภายนอกมาศึกษาดูงานอยู่เรื่อย ๆ

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

ในการทำงานด้านสุขภาพเราจะประเมินผลทุกเดือน อย่างเช่นรายผู้ป่วยเรื้อรังก็มีสุขภาพดีขึ้น น้ำตาลคงที่และลดลง และยังไม่มียุป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้นในชุมชนของเรา

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายก็ดีอยู่ แต่อยากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหาแนวทางในการหาประสบการณ์ความรู้ เช่น ศึกษาดูงานในท้องถิ่น อบรมให้ความรู้ภาคีเครือข่ายอยู่เสมอเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ มาบริหารจัดการด้านสุขภาพในชุมชน

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

ควรให้ภาคีเครือข่ายแต่ละภาคีไม่ว่าจะเป็นชุมชน วัด โรงเรียนหรือเครือข่ายทางภาครัฐก็ตาม ควรให้มีบทบาทมากขึ้นกว่านี้ให้มีการสนับสนุนงบประมาณในงานที่มอบหมายให้ภาคีเครือข่ายและให้ความรู้แต่ละอย่างของงานนั้นๆ แก่เครือข่ายให้ถูกต้อง ออกอบรมให้ความรู้แก่เครือข่ายชุมชน อย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นกำลังใจให้เครือข่ายชุมชน

กลุ่มที่ 4 ตัวแทนบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด 1 คน ท้องถิ่นอำเภอ 1 คน ตัวแทนภาคประชาชน 1 คน

คนที่ 1 เป็นท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ชื่อ นายโรจน์พงษ์ แก่นจันทร์ ตำแหน่ง ท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา นบ., ศศ.ม. ปฏิบัติงานที่ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ให้สัมภาษณ์วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

เป็นการใช้ทุกภาคส่วนในท้องถิ่น ร่วมในการจัดการสุขภาพตั้งแต่จุดเริ่มต้น คือ ขั้นตอนการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ พละนาามัยของประชาชนในท้องถิ่น เพราะทุกภาคส่วนในท้องถิ่นเป็นกลุ่มประชาชนที่ใกล้ชิดกัน เป็นกลุ่มเครือญาติ ที่จะต้องดูแลกัน ตามสายสัมพันธ์ ย่อมจะต้องทบทวนความรู้ความสามารถ ประกอบกับหน่วยราชการที่อยู่ในท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดและผูกพันกันมานาน ทั้งทางการเมืองท้องถิ่นและการบริหารราชการท้องถิ่น การมีส่วนร่วมทั้งภาคประชาชนและส่วนราชการส่วนท้องถิ่น จึงเป็นการประหยัคงบประมาณของทางราชการและเกิดประโยชน์อย่างตรงเป้าหมาย

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

ปัจจัยมีดังนี้

2.1 ภาคประชาชนในท้องถิ่นต้องร่วมมือและรู้ปัญหา

2.2 กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต้องมีความรู้ และมีความ

เสียสละ

2.3 กลุ่มข้าราชการด้านสาธารณสุขต้องให้ความรู้และประสานงานกับ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และประชาชนในท้องถิ่น

2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องตระหนักรู้ว่าการจัดการสุขภาพของ
ประชาชนในระดับท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญต่อชีวิต ร่างกายและงบประมาณ

2.5 กรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นต้องปฏิบัติหน้าที่
เป็นไปตามเจตนารมณ์การก่อตั้ง และเกิดประสิทธิผลในการดำเนินการ

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจุบันแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมี
ส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ
กลุ่มข้าราชการสาธารณสุขในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้อง
นำความรู้ที่มีของกระทรวงสาธารณสุขไปให้ความรู้กับ อสม. ประชาชนในท้องถิ่น กรรมการ
กองทุนหลักประกันสุขภาพให้มีความรู้และนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในชุมชน
ต่อไป

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ
มีการตรวจสุขภาพของประชาชนในชุมชน โดยการสนับสนุนของ
บุคลากรสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อประชาชนรับรู้ผลการตรวจสุขภาพ ก็จะรับรู้ถึง
ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการ

3.3.1 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3.2 ข้าราชการของโรงพยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

3.3.3 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

3.3.4 ผู้นำชุมชน

3.3.5 ประชาชนในชุมชน

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

3.4.1 บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความรู้และ
เข้าใจปัญหา

3.4.2 บุคลากรด้านสาธารณสุขต้องออกปฏิบัติงานในพื้นที่

3.4.3 อาสาสมัครสาธารณสุขต้องมีความรู้ และออกปฏิบัติงานในพื้นที่

3.4.4 ผู้นำชุมชนต้องเผยแพร่ข่าวสาร

3.4.5 ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือ

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

3.5.1 ผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญ

3.5.2 สมาชิกสภาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาให้การ

สนับสนุนงบประมาณ

3.5.3 หัวหน้าฝ่ายข้าราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ และ

ให้ความสำคัญ

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

การนำจุดแข็งในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการสุขภาพ เช่น ความสำคัญในเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน การส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน การสนับสนุนให้ผู้มีลักษณะของการเป็นผู้นำมีบทบาทในการดำเนินงานด้านสุขภาพ และการส่งเสริมให้มีการส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มวัยต่าง ๆ

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ทุกฝ่ายต้องตัดสินใจว่าปัญหาด้านสุขภาพใดทำให้ประชาชนเดือดร้อนที่สุด และหาแนวทางในการป้องกันและรักษาาร่วมกัน

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ทุกฝ่ายจะต้องเสียสละ รู้ปัญหา ไม่แย่งงบประมาณในการดำเนินงาน

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

ผลประโยชน์ต้องตกกับประชาชนเท่านั้น

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

ต้องประเมินผล โดยไม่มีอคติ และไม่ลำเอียงกับหน่วยงานที่ตนสังกัด

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการ

จัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขและกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น ควรดำเนินการ ภายใต้งื่อน ไขดังนี้

5.1 มีความรู้ความสามารถ

5.2 รู้ปัญหาด้านสุขภาพของท้องถิ่น

5.3 ใช้งบประมาณให้ตรงเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

6.1 ผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญด้านสุขภาพพลานามัยของประชาชนในท้องถิ่น โดยงานด้านนี้ที่สำคัญในอนาคต คือ เตรียมรับงานผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีประชาชนในเขตพื้นที่เข้าสู่วัยนี้จำนวนมาก ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องรับบริการด้านสุขภาพ จึงต้องวางแผน และรูปแบบในการดำเนินการด้านการจัดการสุขภาพไว้

6.2 เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทั้งด้านสาธารณสุข และบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต้องร่วมมือกัน ถือเอางานด้านสุขภาพเป็นตัวตั้ง หน่วยงานเป็นเพียงสังกัด มีเป้าหมายสำคัญคือ การมีสถานะสุขภาพที่ดีขอประชาชน

คนที่ 2 เป็นท้องถิ่นอำเภอ ชื่อ นายยืนยง หงส์ทอง ตำแหน่ง ท้องถิ่นอำเภออาจสามารถ วุฒิการศึกษา ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ปฏิบัติงานที่ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ผลงานที่ภาคภูมิใจ เป็นผู้สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สัมฤทธิ์วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการสุขภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญมาก เนื่องจากองค์กรภาคีเครือข่ายจะอยู่ในพื้นที่ ซึ่งจะรู้ถึงความต้องการในการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของชุมชนเป็นอย่างดี ภาคีเครือข่ายจะมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ การร่วมรับผลประโยชน์ และการประเมินผลจากการปฏิบัติ ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง จึงเป็นองค์กรหลักที่สำคัญในการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพที่สำคัญจะต้องประกอบด้วย

- 2.1 คน : ต้องมีการให้การยอมรับซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นร่วมกัน มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม
  - 2.2 ความรู้ : ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ
  - 2.3 การบริหารจัดการ : จะต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด
  - 2.4 การวางแผน : ต้องมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ล่วงหน้า
3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้
- 3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

ในการจัดการสุขภาพ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในนโยบาย วิธีการดำเนินงาน ตัวชี้วัดในการดำเนินงาน และการประเมินผล ซึ่งองค์กรเครือข่ายในระดับตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจจึงจะสามารถปฏิบัติงานได้
  - 3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

ในการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายจะต้องรู้ว่าการจัดการสุขภาพให้แก่ชุมชนนั้นจะเกิดประโยชน์แก่ประชาชน และชุมชนอย่างไรบ้าง ซึ่งในการดำเนินงานการจัดการสุขภาพของภาคีเครือข่ายสามารถจัดการสุขภาพของชุมชนได้ถูกต้อง ตรงกับความต้องการของประชาชนและชุมชน
  - 3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการ

ในการดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพ ภาคีเครือข่ายจะได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองว่า มีหน้าที่อะไรบ้างที่จะจัดการสุขภาพให้แก่ประชาชนและชุมชนของตน
  - 3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

ในสภาพสังคมทั่วไป สิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะเท่าเทียมกัน ฉะนั้นในการจัดการสุขภาพ จะต้องเคารพซึ่งกันและกัน ยอมรับในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ส่งเสริมให้โอกาสแก่ผู้นำและให้โอกาสแก่ผู้นำทุกคน
  - 3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งในการดำเนินงานการจัดการสุขภาพ จะต้องยึดถือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และในการบริหารจัดการจะต้อง

กำหนดนโยบาย วิธีการดำเนินงานให้ประชาชนได้ร่วมปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สามารถดำเนินงานได้

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

เป็นลักษณะของความสัมพันธ์ในชุมชน ซึ่งแต่ละแห่งจะมีความแตกต่างกันเนื่องจากในปัจจุบันจะเป็นชุมชนโลกาภิวัตน์ และระบบเครือข่ายในชุมชนจะมีผลต่อการจัดการสุขภาพ เนื่องจากสามารถที่จะผลักดันให้เกิดค่านิยมร่วมกัน นอกจากนี้กลุ่มวัยต่าง ๆ ภาษาที่ใช้ในชุมชน ประเพณีวัฒนธรรมต่างในชุมชน มีอิทธิพลต่อการจัดการสุขภาพ จึงควรที่จะพิจารณหาแนวทางในการดำเนินการจัดการสุขภาพให้สอดคล้องกับโครงสร้างต่าง ๆ ในชุมชน จะทำให้การจัดการสุขภาพเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและยั่งยืน

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

จะมีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน และการปฏิบัติที่เอื้ออำนวยหรือมีช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกลไกของรัฐจะต้องมีการสร้างความโปร่งใส มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายต่อไป

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการตัดสินใจในการดำเนินงาน และกิจกรรมใด ๆ ที่เป็นปัญหา รวมทั้งมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เสนอแนวทางการพัฒนาการวางแผน วิธีการแก้ไขปัญหาของชุมชน

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ภาคีเครือข่ายจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการจัดการสุขภาพ คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในการบริหาร ดำเนินงานและร่วมสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ ปฏิบัติงานได้

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

ภาคีเครือข่ายจะมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินการจัดการสุขภาพ ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามนโยบาย
วัตถุประสงค์หรือไม่

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

การจัดการสุขภาพในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันในการดำเนินงานไม่มีอิสระเท่าที่ควร เนื่องจากมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเดิมเข้ามามีอิทธิพลในการดำเนินงานมากเกินไป ไม่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยที่หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายการดำเนินงาน การบริหารจัดการ ซึ่งบางครั้งไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

ควรมีระบบการดำเนินงานการจัดการสุขภาพที่บริหารจัดการโดยภาคีเครือข่าย ด้วยประชาชน โดยมีภาครัฐให้คำแนะนำและสนับสนุน เป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินการ จึงจะสามารถจัดการด้านสุขภาพของประชาชนได้ชุมชนได้อย่างแท้จริง

คนที่ 3 ตัวแทนภาคประชาชน ชื่อ นางทองสาย นามไพร ตำแหน่ง แพทย์ประจำตำบลบ้านคู วุฒิกการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย สถานที่ปฏิบัติงาน กรมการปกครอง ผลงานที่ภาคภูมิใจ เป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานด้านส่งเสริมสุขภาพในชุมชน ให้สัมภาษณ์ วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2557

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

มีความสำคัญต่อชุมชนเป็นอย่างมาก การมีภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพให้ชุมชนมีสุขอนามัยที่ดีขึ้น สุขภาพที่ดีขึ้น มีข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีวอนามัยที่ดีขึ้น

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

ในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพมี 2 ส่วนคือ

2.1 ส่วนของภาครัฐ เพราะภาครัฐจะเป็นตัวหลักในการทำกิจกรรมตามโครงการให้เป็นจริงได้ด้วย การเห็นชอบในส่วนภาครัฐนี้ ภาครัฐจะเป็นการประสานงานสร้างความร่วมมือ ให้ค้ำความรู้อุปประชาชน

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชุมชนจะเป็นฝ่ายสนับสนุนทั้งแผนงานงบประมาณและการประเมินผล

2.3 ประชาชน/ชุมชน จะเป็นผู้มีบทบาทในการศึกษา พัฒนา แก้ไข นำมาใช้ในชีวิตจริงเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในด้านสุขภาพ

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจัยแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

3.1 ในส่วนนี้เชื่อว่าประชาชนในท้องถิ่นเป็นส่วนมากไม่ค่อยมีความรู้ละเอียดดีพอหรือเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ไม่มาก บางคนอาจจะไม่รู้เรื่องเลย บุคลากรในด้านนี้จึงควรมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ไปสู่ชุมชนและประชาชนให้ทั่วถึง

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

ประชาชนควรจะได้ใจรับรู้ข้อมูล ควรมีการเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ประชาชนเพื่อที่ประชาชนจะได้รับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจะทำให้ประชาชนเข้าใจในการรับรู้บทบาทว่าทำไมเราจึงต้องมีการจัดการสุขภาพ

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

ให้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน ประชาชนควรจะมีการร่วมมือกัน

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

ควรมีการบริหารที่เป็นระบบแบบแผน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นส่วนกลางที่จะทำให้โครงการสำเร็จไปได้ด้วยดีคือ การศึกษาชุมชน วางแผนอย่างเป็นระบบ จัดทำโครงการ/กิจกรรม ประเมินผล

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

ปัจจัยด้าน โครงสร้างของภาคีเครือข่ายสุขภาพในแต่ละส่วนควรมีการทำงานอย่างเป็นระบบ

3.6.1 ภาครัฐ จะต้องมีการส่งเสริมความรู้

3.6.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระบบทุน แผนงาน การติดตามผล

3.6.3 ชุมชน/ประชาชน รับรู้ข้อมูลนำไปปฏิบัติจริง

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

ภาครัฐเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้โครงการเป็นไปได้และสำเร็จไปด้วยดี
เจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือ ประสานงานนำเอาความรู้ไปสู่ประชาชน

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ส่วนของชุมชนและประชาชนจะต้องให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการ
ให้ข้อมูลและรับรู้ข้อมูลปัญหาสุขภาพแต่ละพื้นที่ในท้องถิ่นจะไม่เหมือนกัน จึงควรมีส่วนร่วม
ในการตัดสินใจในการให้และรับข้อมูลข่าวสาร

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ในทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อที่จะทำให้โครงการ
ขับเคลื่อน

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

ผลประโยชน์ในโครงการภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ คือ ประชาชน
ทุกคนในชุมชน ประชาชนจึงเพื่อที่จะทำความเข้าใจและนำมาปฏิบัติจริงให้เกิดประโยชน์ใน
ชีวิตอัน

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

การประเมินผลเจ้าหน้าที่ในส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็น
ฝ่ายติดตามประเมินผลจะเกิดความสำเร็จได้ เพราะประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือให้
การดำเนินงานสำเร็จ ได้ด้วยดี

5. ท่านมีข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
การจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

ข้อเสนอแนะคือ ทุกภาคส่วนควรมีความเข้าใจของภาคีเครือข่ายการจัดการ
สุขภาพ บทบาทและหน้าที่และยึดหลักการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลอันสูงสุด
ในส่วนของภาครัฐจะเป็นส่วนที่ทำให้เกิดเป็นรูปร่างของโครงการนำความรู้สู่ประชาชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นส่วนกลางประสานงานจัดงบประมาณประเมินผล
ประชาชนต้องให้ความร่วมมือไม่ไช่ทำแบบขอไปที

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

รูปแบบของการพัฒนา คือ การนำความรู้สู่ประชาชนที่ยั่งยืน ทำงานให้เป็นระบบ ระเบียบแบบแผน ขึ้นตอน การประเมินผลถ้ามีข้อผิดพลาดก็ควรจะมีแนวทางแก้ไข เพื่อที่จะได้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น ประชาชน ชุมชนควรจะต้องร่วมมือร่วมใจในการเปิดรับข้อมูล ข่าวสารและนำมาใช้จริงเพื่อที่จะทำให้เจ้าหน้าที่แต่ละส่วนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปจากการสัมภาษณ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพ สรุปได้ ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

การจัดการสุขภาพโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่และบทบาทโดยตรงในการจัดการสุขภาพ ในชุมชนตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ให้ท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริหาร สาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมรู้จักปัญหาชุมชนอย่างแท้จริง มีทั้งบทบาทหน้าที่ งบประมาณ บุคลากรที่พร้อม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการสุขภาพในชุมชน

ภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างมากต่อการจัดการสุขภาพ เพราะภาคีเครือข่ายถือว่าเป็นทุนหลักทางสังคมที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาหรือการจัดการสุขภาพ การเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่ายโดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนร่วมกัน การศึกษาดูงานกับภาคีเครือข่ายและการเข้ามามีบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ล้วนแล้วแต่เป็นจุดเชื่อมโยงให้ภาคีเครือข่ายมีความเข้มแข็งชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

ภาคีเครือข่ายระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีกระบวนการ วิธีการนำทรัพยากร คน ความรู้ เทคโนโลยี ของหน่วยงาน และทุนของชุมชนมาใช้ในการดูแล ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค และการรักษาพยาบาลเบื้องต้น เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการปัญหา และเป็นเจ้าของระบบการจัดการสุขภาพ ได้ด้วยตนเอง ภายใต้การสนับสนุน การใช้เทคโนโลยี บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากรจาก หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และทุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือเรียกว่า

สามประสาน โดยใช้กระบวนการ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมาจัดการสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วม ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่าง ภาคราชการส่วนในระดับตำบล เพื่อจัดทำแผนงานด้านการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันในหลายมิติ นำสู่การพัฒนาบทบาทภาคประชาชน และก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมทั้งในด้าน กระบวนการ อันจะส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพของประชาชนในระยะยาว

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอะไรบ้าง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพคือ

2.1 ปัจจัยด้านบุคลากร และศักยภาพของภาคีเครือข่าย คน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขโดยตรง เป็นผู้ที่สามารถขับเคลื่อน การจัดการสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อ ความศรัทธา

2.3 องค์ความรู้ ผู้รับผิดชอบงานการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นควรมีองค์ความรู้ด้านสุขภาพ การวางแผนงานแก้ไขปัญหาสุขภาพได้อย่าง ครบองค์รวม เพื่อการขับเคลื่อนได้อย่างครอบคลุมและถูกต้อง

2.4 ปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม

2.5 ปัจจัยด้านการบริหาร นโยบายของผู้บริหาร การประสานงาน การสร้าง ความเข้าใจ

2.6 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพและระบบฐานข้อมูลสุขภาพของคน ในพื้นที่

2.7 การมีเจ้าภาพหรือผู้รับผิดชอบที่เข้าใจในบริบทของงาน และประสาน การทำงานให้ต่อเนื่อง

2.8 การให้ภาคีเครือข่ายในท้องถิ่นมาบทบาทมากขึ้น ร่วมคิด ร่วมทำและ สนับสนุน

2.9 การประเมินผลที่ชัดเจนต่อเนื่อง

2.10 ส่วนของภาครัฐ เพราะภาครัฐจะเป็นตัวหลักในการทำกิจการ โครงการนี้ ให้เป็นจริงได้ด้วย การเห็นชอบในส่วนภาครัฐนี้ ภาครัฐจะเป็นการประสานงาน สร้างความ ร่วมมือให้คลังความรู้สู่ประชาชน

2.11 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชุมชนจะเป็นฝ่ายสนับสนุนทั้งแผนงานงบประมาณและการประเมินผล

3. ท่านคิดว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างในปัจจุบันแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบของปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขภาพ

3.1.1 การฝึกอบรม

3.1.2 การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.1.3 การศึกษาดูงาน

3.1.4 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

3.1.5 อายุ

3.1.6 การศึกษา

3.1.7 ภาวะเศรษฐกิจ

3.1.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้เกิดคลังความรู้ในชุมชน โดยการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน จากผู้มีประสบการณ์ในทางที่คัดค้านสุขภาพเพื่อถ่ายทอดจากชุมชนสู่ชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน การพึ่งตนเองและการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยเน้นการสนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐานส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญและหันมาพัฒนาสุขภาพของตนเอง ชุมชนและสังคมได้ด้วยตนเอง

3.1.9 กลุ่มข้าราชการสาธารณสุขในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องนำความรู้ที่มีของกระทรวงสาธารณสุขไปให้ความรู้กับ อสม. ประชาชนในท้องถิ่น กรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพให้มีความรู้และนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในชุมชนต่อไป

3.1.10 ประชาชนให้ความร่วมมือ และลุกขึ้นมาจัดการสุขภาพด้วยตนเอง

3.1.11 ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการสุขภาพ

3.2 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ

3.2.1 การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าถึงสิทธิ ข้อมูลข่าวสาร ประโยชน์ ข้อดีข้อเสีย ของการจัดการสุขภาพของตนเองและชุมชน

3.2.2 ทศนคติต่อระบบภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ

3.2.3 การวางแผนการดำเนินงาน

3.2.4 การประสานการทำงานที่ดี

3.2.5 รูปแบบ ขั้นตอนของการทำวิธีการให้เกิดการรับรู้ที่สมเหตุสมผล

3.2.6 เครือข่ายมีเอกภาพ

3.2.7 ประชาชนสร้างจิตสำนึกประชาชนด้านสุขภาพ และมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกด้านสุขภาพในครอบครัวและชุมชน

3.2.8 ส่วนร่วมสร้างความรู้เรื่องสุขภาพในกลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

3.2.9 การทำแผนบูรณาการ โดยใช้ SRM

3.2.10 การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน

3.2.11 การเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ประชาชน

3.3 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการจัดการสุขภาพ

3.3.1 การให้เกียรติกันและกัน

3.3.2 ความเสมอภาคของภาคีเครือข่ายฯ

3.3.3 การทำประชาคมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

3.3.4 ความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์

3.3.5 ทักษะ ทักษะ และแรงจูงใจ

3.3.6 การศึกษา

3.3.7 ความเกี่ยวข้องของการปฏิบัติงาน

3.3.8 การมองเห็นถึงผลลัพธ์ที่จะได้

3.3.9 สร้างและทำความเข้าใจในบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ให้เห็นว่า สุขภาพคือ ภารกิจหนึ่งที่สำคัญในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสนับสนุนงบประมาณอย่างน้อยเพียงใด ไม่ใช่ประเด็นสำคัญเท่ากับการเห็นความสำคัญและการเข้าร่วมทำงานร่วมกันกับหน่วยงานสาธารณสุข โดยมีเป้าหมาย คือ ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ทุกคน ทุกเครือข่ายร่วมเสนอแนวคิดตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ

3.3.10 การมีเทคโนโลยีในการสื่อสาร โดยมี อาสาสมัครสาธารณสุข และแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว เป็นกลไกสำคัญผ่านสื่อหอกระจายข่าว และวิทยุชุมชน เป็นต้น

3.3.11 การรับรู้บทบาทด้วยเหตุและผล

3.4 องค์ประกอบของปัจจัยด้านบุคคล

- 3.4.1 ความพร้อมของบุคคลหรือภาคีเครือข่ายฯ
- 3.4.2 การให้เกิดรติกันและกัน การเคารพซึ่งกันและกัน ยอมรับในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ส่งเสริมให้โอกาสแก่ผู้นำและให้โอกาสแก่ผู้นำทุกคน
- 3.4.3 ความพึงพอใจ ความสนใจและความกระตือรือร้น
- 3.4.5 เพื่อนร่วมงานสนับสนุน
- 3.4.6 บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความรู้และเข้าใจปัญหา
- 3.4.7 บุคลากรด้านสาธารณสุขต้องออกปฏิบัติงานในพื้นที่
- 3.4.8 อาสาสมัครสาธารณสุขต้องมีความรู้ และออกปฏิบัติงานในพื้นที่
- 3.4.9 ผู้นำชุมชนต้องเผยแพร่ข่าวสาร
- 3.4.10 ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือ
- 3.4.11 กลุ่มคนมีความคิดริเริ่ม กล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

3.5 องค์ประกอบของปัจจัยด้านการบริหาร

- 3.5.1 ทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุดบนพื้นฐานของความเป็นจริงและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย
- 3.5.2 การกำหนดนโยบาย วิธีการดำเนินงาน รวมถึงการประเมินผลการทำงาน
- 3.5.3 ความชัดเจนของนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งการสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน
- 3.5.4 นโยบายขององค์กร/ผู้บริหาร
- 3.5.5 การนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ
- 3.5.6 การวางแผนเป็นขั้นตอน การเตรียมงานให้ทุกกลุ่ม ทุกฝ่ายร่วมวางแผนเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วม
- 3.5.7 การประสานงาน มอบหมายความรับผิดชอบหลัก เพื่อประสานงานทั้งภายในและภายนอก
- 3.5.8 การมอบอำนาจ มอบหมายภารกิจแล้วต้องมอบทั้งอำนาจและหน้าที่เพื่อการปฏิบัติงานอย่างอิสระ
- 3.5.9 การกำกับดูแล ผู้บริหารต้องมีความสำคัญ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

- 3.5.10 ผู้บริหารใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญ
- 3.5.11 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณ
- 3.5.12 หัวหน้าฝ่ายข้าราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ และ
ให้ความสำคัญ

3.5.13 ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

3.5.14 วางแผนอย่างเป็นระบบ

3.5.15 การศึกษาชุมชน

3.6 องค์ประกอบของปัจจัยด้านโครงสร้าง

3.6.1 ความรู้ ความเข้าใจ บริบทพื้นที่ วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนแต่ละ
พื้นที่

3.6.2 ความสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชน

3.6.3 ค่านิยมของชุมชน

3.6.4 ทรัพยากรและมีสภาพแวดล้อมของชุมชน

3.6.5 ประชาชนในชุมชน

3.6.6 ภาวะผู้นำ

3.6.7 ภาครัฐ จะต้องมีการส่งเสริมความรู้

3.6.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระบบทุน แผนงาน การติดตามผล

3.6.9 ชุมชนและประชาชน รับรู้ข้อมูลนำไปปฏิบัติจริง

3.6.10 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

3.7 องค์ประกอบของปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ

3.7.1 รัฐจะต้องมีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจน

3.7.2 รัฐจะต้องเป็นผู้ให้การสนับสนุนปัจจัยในด้านต่าง ๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์
บุคลากร งบประมาณ ด้านวิชาการ การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน โปร่งใสและระบบการ
ควบคุมกำกับและการประเมินผลที่ชัดเจน

3.7.3 มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สามารถกำหนดการะบบบทบาท การจัดการ
สุขภาพชุมชนได้อย่างเป็นระบบ

3.7.4 มีความเป็นประชาธิปไตย

3.7.5 ยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน

4. ท่านคิดว่าองค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านต่อไปนี้ ประกอบด้วย อะไรบ้าง

4.1 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4.1.1 การกำหนดนโยบาย ชี้แจง ทำความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงาน
ขอบเขตอำนาจการตัดสินใจ

4.1.2 กำหนดบทบาทของผู้มีส่วนร่วมชัดเจน

4.1.3 แจกแจงผลประโยชน์ต่างๆที่ผู้ร่วมจะได้รับ

4.1.4 ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผลต่อความสำเร็จค่อนข้าง

สูง

4.1.5 ความชัดเจนของระบบการจัดการสุขภาพที่ก่อให้เกิดผลที่มีต่อ
ประชาชนในท้องถิ่น

4.1.6 เลื่อนใจของระยะเวลา งบประมาณและความต่อเนื่องที่ชัดเจน

4.1.7 ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผน
แก้ไขปัญหา ดำเนินงานแก้ไขปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน ในชุมชน

4.1.8 มีความมั่นใจ มีความรู้ และมีภาวะผู้นำ

4.2 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4.2.1 การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การฝึกอบรม

4.2.2 ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมในทุกขั้นตอน

4.2.3 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่ดีต่อการเข้าร่วม

4.2.4 นโยบาย ขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน

4.2.5 สมาชิกทุกคนร่วมทำงาน และร่วมรับผลประโยชน์

4.2.6 แผนงาน โครงการ ชัดเจน แก้ไขปัญหาตรงกับความต้องการของ
ประชาชน

4.2.7 การกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบ มีความสอดคล้องกับภารกิจ

4.2.8 การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

4.2.9 การอำนวยความสะดวก การสร้างแรงจูงใจ

4.2.10 การบริหารจัดการที่ดี งานไม่มีอุปสรรค

4.2.11 การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ร่วม
วางแผน ร่วมกิจกรรมและรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล

4.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

- 4.3.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือเป้าประสงค์ร่วมกัน
- 4.3.2 มีตัวชี้วัดชัดเจน
- 4.3.3 ผู้ปฏิบัติได้รับแรงจูงใจในการปฏิบัติ
- 4.3.4 ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
- 4.3.5 มีการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
- 4.3.6 การยอมรับของคนในท้องถิ่น
- 4.3.7 การเห็นคุณค่าในตนเอง
- 4.3.8 ความภาคภูมิใจที่ได้ดำเนินงาน
- 4.3.9 ความเชื่อมั่นในองค์กร

4.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

- 4.4.1 การจัดตั้งคณะกรรมการ ทีมงานประเมินชัดเจน
- 4.4.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและแจ้งให้ทีมรับทราบ พร้อมเปิดโอกาสให้ทีมได้แสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุง ให้ทุกคนเห็นด้วย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้จะเข้าไปเป็นผู้ประเมินไว้ตั้งแต่เริ่มแรกดำเนินการ
- 4.4.3 การทำงานเป็นทีม เป็นไปตามแผนที่ชัดเจน
- 4.4.4 ต้องประเมินผล โดยไม่มีอคติ และไม่ลำเอียง มีความยุติธรรม
- 4.4.5 การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลสำเร็จ
- 4.4.6 การสร้างแรงจูงใจ มอบรางวัล การยกย่องเชิดชู

5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไรบ้าง

5.1 แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการหาวิธีการให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของการจัดการสุขภาพร่วมกัน รับทราบปัญหาร่วมกัน วางแผนในการแก้ปัญหาร่วมกัน ดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ประเมินผลร่วมกันและรับผลประโยชน์ร่วมกัน โดยแนวทางดังกล่าวต้องกำหนดขึ้นให้ชัดเจน ทุกภาคส่วนรับทราบร่วมกัน และแนวทางนั้นต้องนำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง

5.2 มีการรับฟังความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายและประชาชนมากขึ้น

5.3 การจัดบริการต่าง ๆ ควรประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้บริการต่าง ๆ ที่จัดครอบคลุมและคุ้มค่าการใช้จ่ายงบประมาณ

5.4 การจัดทำยุทธศาสตร์ให้มีความชัดเจนและต่อเนื่อง

5.5 ยึดหลักผู้บริหารองค์กรเปลี่ยน แต่แนวทางไม่เปลี่ยน

5.6 ให้ยึดประชาชนในท้องถิ่นให้ได้รับประโยชน์สูงสุดและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สั้นที่สุด

5.7 ขอเสนอการทำงานการจัดการสุขภาพให้บูรณาการความร่วมมือและการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสาธารณสุข โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเปลี่ยนแปลงตัวเองจากแขกรับเชิญในการทำงานด้านสุขภาพให้กลายเป็นหุ้นส่วนในการทำงาน เคียงข้างไปกับสาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ลดการทำงานแบบแยกส่วน ต่างคนต่างทำในชุมชน เพราะสิ่งที่ตามมาคือไม่สามารถแก้ปัญหาหรือลดปัญหาได้เลย

5.8 ทุกภาคีเครือข่ายต้องมีการจัดการข้อมูลในการทำงานร่วมกัน แบบสำรวจแบบรายงานในกระบวนการทำงานของระบบสุขภาพต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และที่สำคัญอย่าลืมนำข้อมูลให้กับชุมชน

5.9 ทุกภาคีเครือข่ายต้องทำงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ อย่าทำงานเพียงแค่ว่าตามหน้าที่ หรือทำงานตาม KPI หรือตามนโยบาย แต่ต้องทำเพื่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง

5.10 ภาคีเครือข่ายฯ ควรมีความรู้ความสามารถ รู้ปัญหาด้านสุขภาพของท้องถิ่น ใช้งบประมาณให้ตรงเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5.11 ให้การยกย่องบุคคลต้นแบบ

5.12 กำหนดมาตรการทางสังคม เพื่อให้ปฏิบัติร่วมกัน

5.13 แนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น น่าจะต้องสอดคล้องกับทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่ง โดยการส่งเสริมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เกิดการรับรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งมีความสามารถ ดังต่อไปนี้

5.13.1 มีความสมัครใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมดำเนินงานด้านการจัดการสุขภาพอย่างแท้จริงโดยเต็มใจ

5.13.2 มีความเข้าใจอย่างแท้จริงถึงแนวคิด หลักการ และกระบวนการพัฒนาในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสุขภาพ

5.13.3 บุคลากรที่ทำงานด้านนี้ จะต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์ มีบุคลิก และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

5.13.4 มีการให้ความรู้กับบุคลากรให้มีทักษะในการสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่นคนในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน

6. รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

6.1 รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สำคัญคือต้องมีการพัฒนา คน เงิน (งบประมาณ) จัดสรรทรัพยากร และวิธีการบริหารจัดการที่ดี

คน ต้องพัฒนาตั้งแต่ องค์ความรู้ในการจัดการสุขภาพ เช่นการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ การสร้างความตระหนักให้เกิดกับประชาชน เพื่อรับทราบถึงปัญหา แสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาโดยรับฟังความคิดเห็นที่เป็นความต้องการของประชาชนร่วมกัน การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ให้กับบุคลากรทุกภาคส่วนให้มีองค์ความรู้ โดยหน่วยงานภาครัฐเป็นเจ้าภาพหลักในเรื่องการเสริมสร้างองค์ความรู้ต่างๆ ภายใต้กลวิธีที่เหมาะสม ในแต่ละกลุ่มของภาคีเครือข่าย

เงิน (งบประมาณ) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการด้านการจัดการสุขภาพอย่างเหมาะสม เพราะงานทุกอย่างต้องอาศัยงบประมาณ อาจมากหรือน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งงบประมาณถือว่ามีค่าอย่างยิ่งที่ต้องใช้ในทุกระบวนการของการดำเนินการ จึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ในขณะที่เดียวกันองค์กรเอกชนและภาคประชาชนสามารถแสวงหางบประมาณเพิ่มเติมในชุมชนในการดำเนินการได้ ซึ่งจะสามารถเป็นไปได้เมื่อทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญ

การจัดสรรทรัพยากร ซึ่งหมายถึงทรัพยากรที่ต้องจัดหาเพิ่มเติม และทรัพยากรที่มีอยู่แล้วในชุมชน เช่น ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านต่างๆถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งการจะได้มาซึ่งทรัพยากรในการดำเนินการ ทุกภาคส่วนต้องเข้าใจ ให้ความสำคัญ และพร้อมที่จะดำเนินการร่วมกัน การจัดสรรทรัพยากรต้องมีความเหมาะสม จะทำให้การดำเนินการต่างๆดำเนินการไปได้ ซึ่งทรัพยากรหมายรวมถึง คน เงิน และสิ่งของ

การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการด้านการจัดการสุขภาพ โดยการให้ทุกภาคส่วนรู้ถึงการเป็นเจ้าภาพร่วมกัน ใช้หลักของการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ

ให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วน กำหนดบทบาทที่ชัดเจน ให้การยอมรับ ให้เกียรติในความคิดเห็นที่แตกต่าง ให้อิสระในการเสนอแนวคิด จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างจริงจัง โดยการมีส่วนร่วมต้องเน้นให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมครบถ้วนทุกกิจกรรมของการดำเนินการ ตั้งแต่ การรับทราบข้อมูล การรับรู้สภาพปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา การดำเนินการร่วมกัน การประเมินผลและการร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน จะทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน

6.2 มีการจัดตั้งสมัชชาสุขภาพ ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดนโยบาย

6.3 จัดให้เป็นมิติเฉพาะที่แตกต่างและโดดเด่น

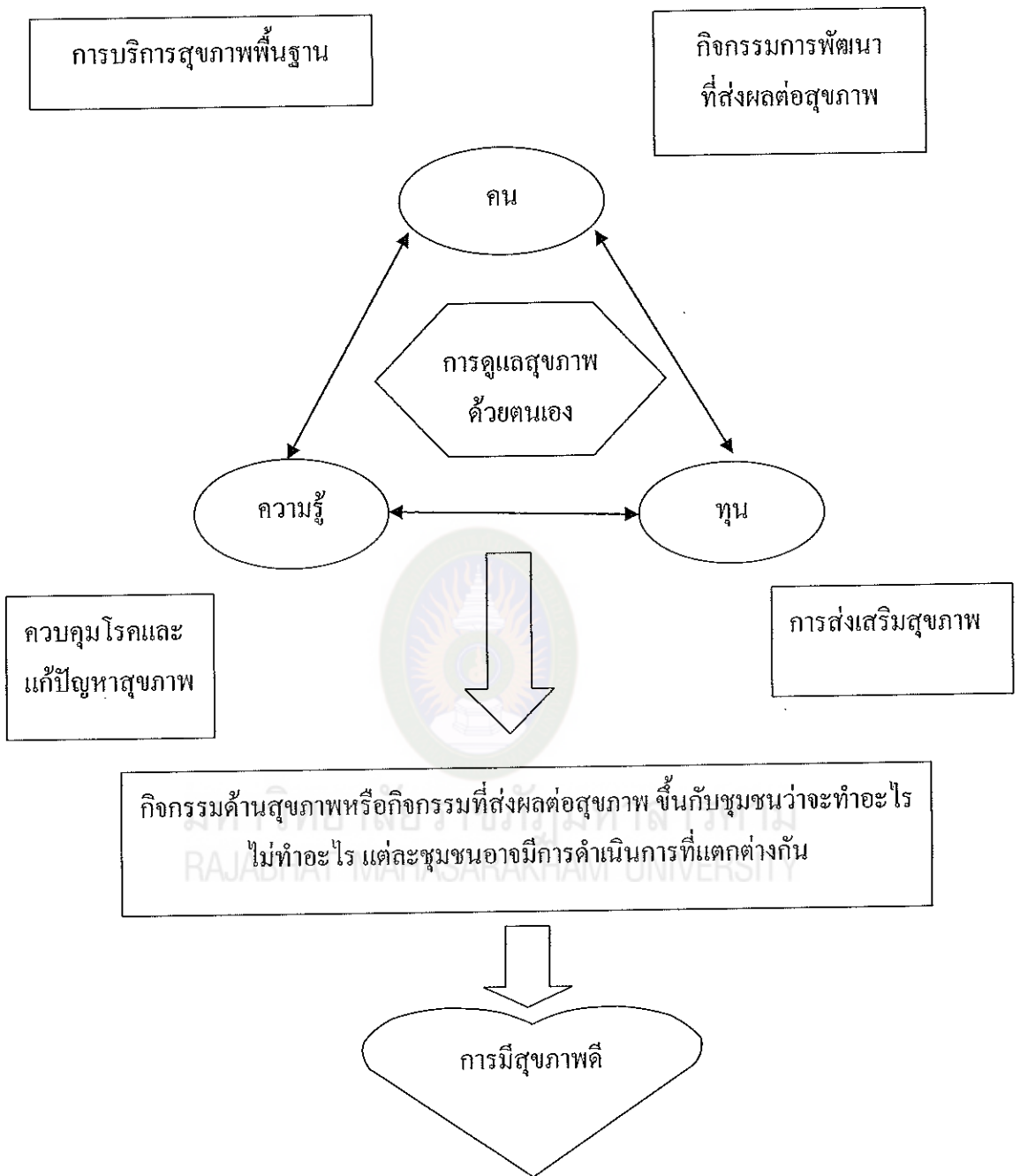
6.4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่ายต้องมีความพร้อมและเป็นความต้องการจริง

6.5 มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum Of Understanding : MOU) ที่ชัดเจน

6.6 ควรจัดให้มี Works Shop แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการศึกษาดูงานที่เหมาะสม

6.7 มีการประชุมประเมินผลทุกเดือน เพื่อพัฒนารูปแบบเครือข่ายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

6.8 หัวใจสำคัญของระบบสุขภาพภาคประชาชน คือ การจัดการสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีความสามารถในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ซึ่งการจัดการในที่นี้คือ การปฏิบัติการประสานให้เกิดความสมดุล เพื่อการเคลื่อนไหวของปัจจัย คน องค์ความรู้ หรือวิธีการทำงาน และทุน เพื่อการพัฒนาสุขภาพให้เกิดการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน ป้องกัน และแก้ไขปัญหสุขภาพของคนในชุมชน ทั้งนี้กิจกรรมพัฒนาสุขภาพที่ดำเนินในชุมชนนั้น ขึ้นกับการตัดสินใจของชุมชนว่า จะดำเนินการในเรื่องใดอย่างไร ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภาพเชิงแนวคิดองค์ประกอบการจัดการสุขภาพภาคประชาชน ดังนี้

แผนภาพที่ 7 แผนภาพเชิงแนวคิดองค์ประกอบการจัดการสุขภาพภาคประชาชน

6.8 กำหนดเป็นนโยบายจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ให้ชัดเจน

6.10 มีคณะทำงานพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพทุกระดับ

ประกอบด้วย

6.10.1 ภาครัฐ คือผู้รับผิดชอบงานสุขภาพภาคประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามประเด็นปัญหา เช่น ตำรวจ มหาดไทย พัฒนาการ เกษตรอำเภอ เป็นต้น

6.10.2 ภาคประชาชน คือแกนนำสุขภาพหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

6.10.3 ผู้นำชุมชน คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล

6.10.4 ท้องถิ่น คือ นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัด โดยมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นเจ้าภาพหลัก

6.11 มีกระบวนการวางแผนพัฒนาระบบสุขภาพของจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน

6.12 มีแผนงานโครงการในการวางแผนแก้ไขปัญหา และพัฒนาระบบการจัดการสุขภาพของระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน

6.13 มีการประเมินติดตามการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเข้มแข็ง

6.14 มีการสร้างขวัญกำลังใจ ให้รางวัล

6.15 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเป็นการกระตุ้นชุมชนและประชาชน

6.16 เผยแพร่ผลงานทางสื่อต่าง ๆ

6.17 รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็น ได้แก่มีการพัฒนาเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายด้านการจัดการสุขภาพ ทุกกลุ่มหลักให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพ ภาพรวมของจังหวัดในการจัดการพื้นที่ คือ

6.17.1 พัฒนาโครงสร้างการดำเนินงานด้านสุขภาพของทุกระดับ ให้มีองค์กรหลากหลายและกำหนดบทบาทชัดเจนของแต่ละองค์กร สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.17.2 พัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาระดับจังหวัด ได้แก่ ความรู้ระบบทุน ระบบข้อมูล และที่สำคัญขวัญและกำลังใจของภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะภาคประชาชน

6.17.3 พัฒนาระบบการดำเนินงาน ได้แก่ การศึกษาข้อมูลชุมชน การวางแผน การอนุมัติจัดทำโครงการ กิจกรรม และการประเมินผลแบบมีส่วนร่วมทุกชั้นตอน

6.17.4 วางแผนการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ในด้านการจัดการสุขภาพ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายของจังหวัดในการจัดการสุขภาพ คือ จังหวัดคนสุขภาพดี

6.18 การพัฒนาการจัดการสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีรูปแบบดังนี้

6.18.1 พัฒนาองค์ความรู้แก่ภาคีเครือข่าย ให้เข้าใจถึงนโยบาย

6.18.2 ให้ความสำคัญแก่ภาคีเครือข่าย ยอมรับนับถือ ให้เกียรติ

6.18.3 ดำเนินงาน โดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน อย่างแท้จริง

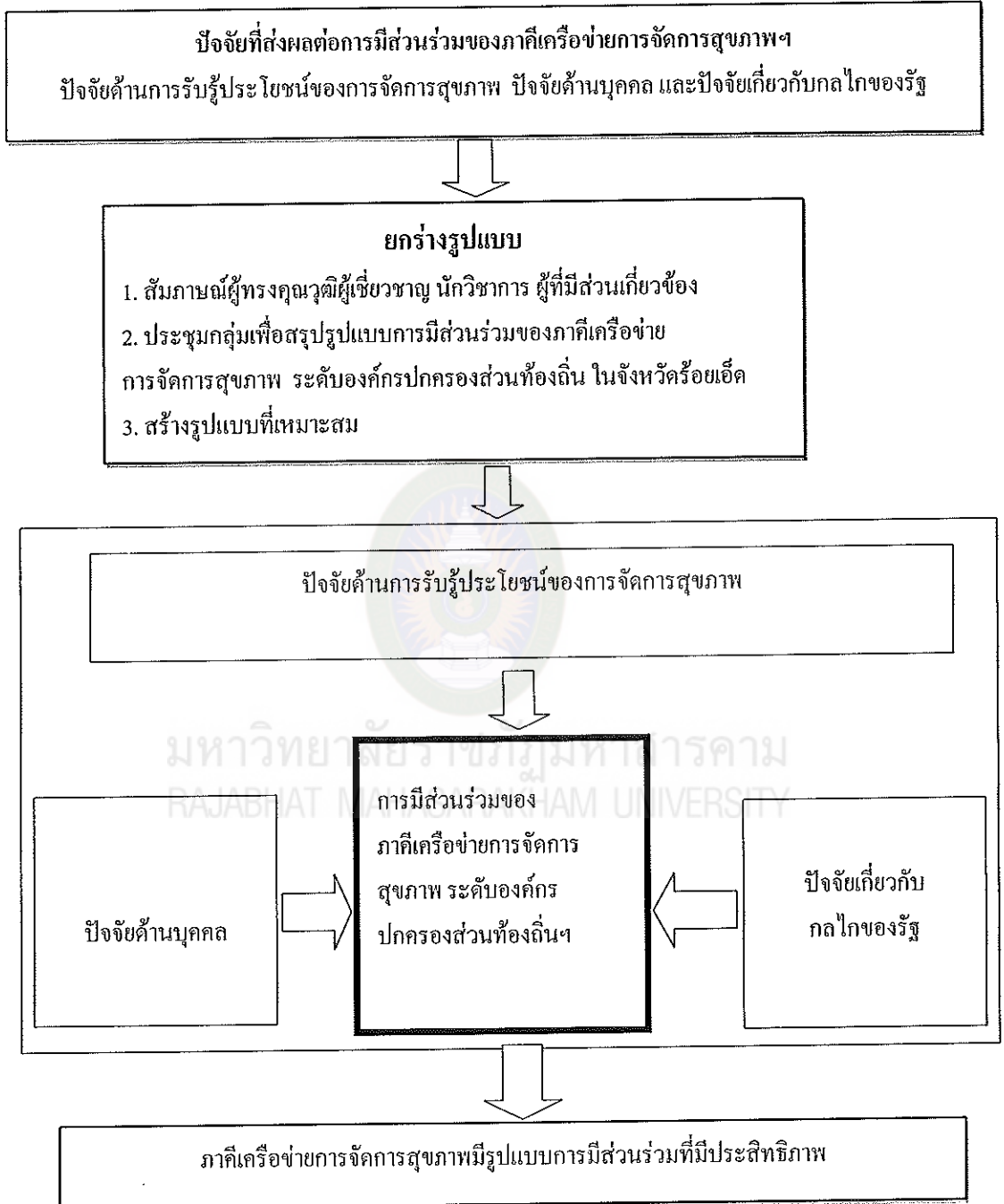
6.18.4 วางแผนรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการ

สุขภาพจากนั้นควรออกแบบสอบถามให้ภาคีเครือข่ายว่ามีความคิดเห็นอย่างไรระดม
ความคิดเห็นการพัฒนาการจัดการสุขภาพ ทั้งด้านบทบาท ด้านบุคคล ด้านการบริหาร
ด้านโครงสร้าง ฯลฯ ลงมือทำตามการวางแผนรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคี
เครือข่ายการจัดการ และมีการประเมินผลการทำงานแล้วปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องไป

ส่วนที่ 2 การระดมความคิดเห็น (Focus Groups) จากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขท้องถิ่น

การระดมความคิดเห็นจากการประชุมกลุ่ม (Focus Groups) เป็นการระดมความ
คิดเห็นเพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม
ของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด 3
ปัจจัย คือ ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ ปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยเกี่ยวกับ
กลไกของรัฐ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

แผนภาพที่ 8 รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

การระดมความคิดเห็นจากการประชุมกลุ่ม (Focus Groups) สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ ซึ่งตามคำนิยามศัพท์ในการทำวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การรับรู้ถึงผลที่ได้จากการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพว่า เกิดประโยชน์แก่ประชาชน ชุมชนอย่างไรบ้าง และจากผลของการระดมความคิดเห็นจากการประชุมกลุ่ม (Focus Groups) พบว่า องค์ประกอบของการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องอีกหลายอย่าง เช่น การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าถึงสิทธิ ข้อมูลข่าวสาร ประโยชน์ ข้อดีข้อเสีย ของการจัดการสุขภาพของตนเองและชุมชน ทักษะติดต่อระบบภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ การวางแผนการดำเนินงาน การประสานการทำงานที่ดี รูปแบบ ขั้นตอนของการทำวิธีการให้เกิดการรับรู้ที่สมเหตุสมผล เครือข่ายมีเอกภาพ ประชาชนสร้างจิตสำนึกประชาชนด้านสุขภาพ และมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกด้านสุขภาพในครอบครัวและชุมชน การมีส่วนร่วมในการให้ความรู้เรื่องสุขภาพในกลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน การเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ประชาชน และในปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพได้รับข้อเสนอแนะในเรื่องของการใช้แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์เข้าใช้ในการสร้างการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการสุขภาพ (Strategic Route Map : SRM)

2. ปัจจัยด้านบุคคล หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับการยอมรับศักดิ์ศรีความเท่าเทียมกันของประชาชน การมีความเชื่อและเคารพในตัวประชาชน การพร้อมที่จะเรียนรู้จากประชาชน และให้โอกาสแก่ประชาชนในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา และการส่งเสริม ให้เหมาะสมรวมถึงการให้โอกาสผู้นำชุมชน และบุคคลที่มีความคิดริเริ่มในการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้มีบทบาทในการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ และจากการระดมความคิดเห็นจากการประชุมกลุ่ม (Focus Groups) ยังพบว่า มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและน่าจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด คือ การมีความพร้อมของบุคคลหรือภาคีเครือข่ายๆ การให้เกียรติกันและกัน การเคารพซึ่งกันและกัน ยอมรับในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ส่งเสริมให้โอกาสแก่ผู้นำและให้โอกาสแก่ผู้นำทุกคน ความพึงพอใจ ความสนใจและความกระตือรือร้น เพื่อนร่วมงานสนับสนุน บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความรู้และเข้าใจปัญหา บุคลากรด้านสาธารณสุขต้องออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่ อาสาสมัครสาธารณสุขต้องมีความรู้ และออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่

ผู้นำชุมชนต้องเผยแพร่ข่าวสาร ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือ และกลุ่มคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

3. ปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ หมายถึง ปัจจัยทั้งในระดับนโยบาย การดำเนินการมาตรการและการปฏิบัติที่เอื้ออำนวย หรือสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชน จำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาเป็นระบบเปิดที่มีความเป็นประชาธิปไตย มีความโปร่งใส รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย และตรวจสอบได้ และจากการระดมความคิดเห็นจากการประชุมกลุ่ม (Focus Groups) ยังพบว่า มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและน่าจะส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด คือ รัฐจะต้องมีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจน รัฐจะต้องเป็นผู้ให้การสนับสนุนปัจจัยในด้านต่าง ๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร งบประมาณ ด้านวิชาการ การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน โปร่งใสและระบบการควบคุมกำกับและการประเมินผลที่ชัดเจน มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สามารถกำหนดภารกิจบทบาท การจัดการสุขภาพชุมชนได้อย่างเป็นระบบ มีความเป็นประชาธิปไตย ยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน โดยในปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐและหัวใจหลักในปัจจัยเกี่ยวกับกลไกของรัฐ คือการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสรุปจากการการระดมความคิดเห็นจากการประชุมกลุ่ม (Focus Groups) เห็นด้วยกับข้อมูลที่สรุปสังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ ว่ารูปแบบการพัฒนาร่วมกันของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สำคัญคือต้องมีการพัฒนาคน เงิน (งบประมาณ) จัดสรรทรัพยากรและวิธีการบริหารจัดการที่ดี

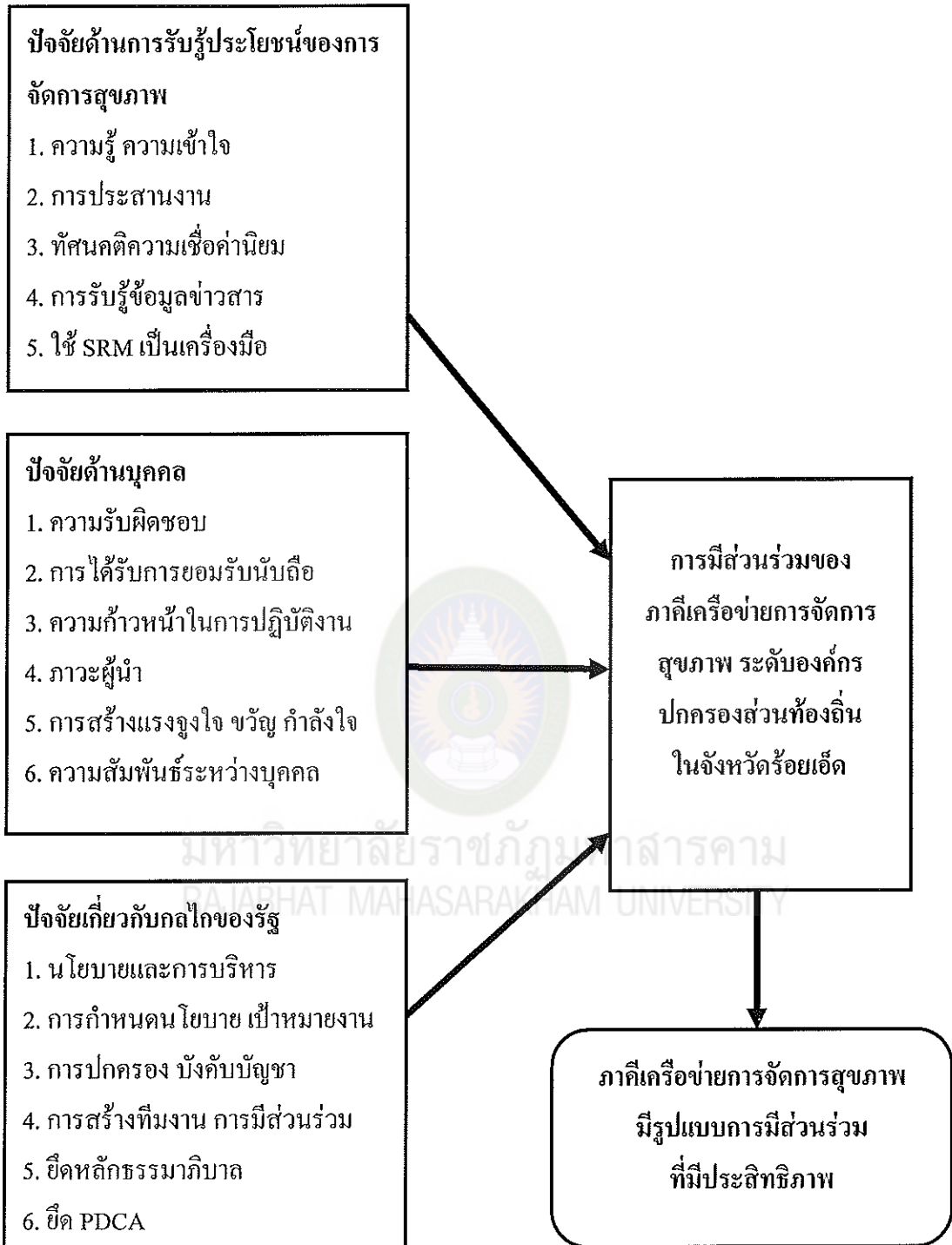
คน : ต้องพัฒนาตั้งแต่ องค์ความรู้ในการจัดการสุขภาพ เช่นการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ การสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อรับทราบถึงปัญหา แสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาโดยรับฟังความคิดเห็นที่เป็นความต้องการของประชาชนร่วมกัน การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ให้กับบุคลากรทุกภาคส่วนให้มีองค์ความรู้ โดยหน่วยงานภาครัฐเป็นเจ้าภาพหลักในเรื่องการเสริมสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ภายใต้อกลวิธีที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มของภาคีเครือข่าย ให้ภาคีเครือข่ายว่าได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการพัฒนาการจัดการสุขภาพ ทั้งด้านบทบาท ด้านบุคคล ด้านการบริหาร ด้านโครงสร้าง ฯลฯ ลงมือทำตามการวางแผนรูปแบบการพัฒนาร่วมกันของภาคีเครือข่ายการจัดการ และมีการประเมินผลการทำงานแล้วปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องอย่างชัดเจน ต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืนต่อไป

เงิน (งบประมาณ) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการด้านการจัดการสุขภาพอย่างเหมาะสม เพราะงานทุก ๆ อย่างต้องอาศัยงบประมาณ อาจมากหรือน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งงบประมาณถือว่ามีความสำคัญยิ่งที่ต้องใช้ในทุกระบวนการของการดำเนินการ จึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ในขณะเดียวกันองค์กรเอกชนและภาคประชาชนสามารถแสวงหางบประมาณเพิ่มเติมในชุมชนในการดำเนินการได้ ซึ่งจะสามารถเป็นไปได้อย่างดีเมื่อทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญ

การจัดสรรทรัพยากร พัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนา ได้แก่ ความรู้ ระบบทุน ระบบข้อมูล และที่สำคัญขวัญและกำลังใจของภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะภาคประชาชน และนอกจากนี้ยังหมายรวมถึงทรัพยากรที่ต้องจัดหาเพิ่มเติม และทรัพยากรที่มีอยู่แล้วในชุมชน เช่น ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านต่าง ๆ ถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งการจะได้มาซึ่งทรัพยากรในการดำเนินการ ทุกภาคส่วนต้องเข้าใจ ให้ความสำคัญ และพร้อมที่จะดำเนินการร่วมกัน การจัดสรรทรัพยากรต้องมีความเหมาะสมจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ดำเนินการไปได้ ซึ่งทรัพยากรหมายรวมถึง คน เงิน และสิ่งของ

การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการด้านการจัดการสุขภาพ โดยการให้ทุกภาคส่วนรู้ถึงการเป็นเจ้าภาพร่วมกัน พัฒนาโครงสร้างการดำเนินงานด้านสุขภาพของทุกระดับ ให้มีองค์กรหลากหลายและกำหนดบทบาทชัดเจนของแต่ละ องค์กร สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้หลักของการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วน กำหนดบทบาทที่ชัดเจน ให้การยอมรับ ให้เกียรติในความคิดเห็นที่แตกต่าง ให้อิสระในการเสนอแนวคิด จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างจริงจัง โดยการมีส่วนร่วมต้องเน้นให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมครบถ้วน ทุกกิจกรรมของการดำเนินการ ตั้งแต่ การรับทราบข้อมูล การรับรู้สภาพปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา การดำเนินการร่วมกัน การประเมินผลและการร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน จะทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน

สรุป รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการสุขภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดังภาพประกอบที่ 8

แผนภาพที่ 9 รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการจัดการคุณภาพ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด